LATVIA
Latvian Newspaper
Published under EUCOM Civil Affairs Division Authorisation Number UNDP 196 Publisher and Editor: Kārlis Rabācs, DP Camp Kleinkötz near Günzburg/D Printer: „Schwäb. Volksbl." Günzburg/D., Bgm.-Landm.-Pl. 7. Circulation 4000. Published three times weekly. Editorial office: Günzburg/Do. Dominikus-Zimmermann-Str. 2

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 101 (206)
Sestdien, 1948. g. 13. nov.
Iznāk trīs reizes nedēļā. Izdevējs: BALK uzdevumā Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa. Atbildīgais redaktors: K. Rabācs, redaktori: L. Bērziņš, M. Čulītis, B. Kīselis, A. Liepa, H. Mindenbergs, A. Šmits. Adrese: Günzburg-Do.; red.: Dominikus-Zimmermannstr. 2 (tālr. 50). apg.: Marktpl. 25 (t. 84).

Nogaidīšanas periods beidzies,

saka „Times", apcerot Etlija runu par Lielbritanijas aizsardzību

„Apvienotās Nācijas ir Lielbritanijas ārpolitikas pamats, bet šī organizācija, diemžēl, vēl nespēj garantēt ilgstošu mieru, tādēļ Lielbritanijai arī pašai jādomā par savu aizsardzību," Londonā paskaidroja ministru prezidents Etlijs. Viņš norādīja uz nepieciešamību stiprināt britu aizsardzības spēkus un uz uzdevumiem, kādi miera nodrošināšanā piekrīt reģionāliem paktiem — Rietumeiropas ūnijai un plānotajam Ziemeļatlantika paktam, kuram britu valdība principā jau esot piekritusi un uz kuru liekot lielas cerības. Vēl šinī nedēļā jāsākas Londonā Briseles pakta piecu valstu pārstāvju apspriedēm par Ziemeļatlantika paktu.

Rietumu aizsardzības jautājumi ir arī temats ASV aizsardzības ministra Forestala apspriedēm Eiropā. Forestals trešdien ieradās Parīzē, lai pēc tam apmeklētu Vāciju un Lielbritaniju un nedēļas beigās atgrieztos ASV. Amerikāņu aizsardzības ministra Eiropas apmeklējums un apspriedes sakrīt vienā laikā ar Rietumeiropas ūnijas ģenerālštāba priekšnieka feldmaršala Montgomerija apspriežu seriju ūnijas galvaspilsētās. Trešdien Montgomerijs Hāgā apspriedās ar Holandes kaŗa ministru un ģenerālštāba priekšnieku.

Par Montgomerija apspriedēm ar angļu, amerikāņu un franču augstākajiem virsniekiem britu joslā joprojām nekas oficiāli nav zināms. Apspriedes notikušas lielā slepenībā angļu militārās policijas ielenktā koka barakā pie Ostenvaldes pils, kurā atrodas britu militārgubernātora galvenā mītne. Bez trim militārgubernātoriem apspriedēs no amerikāniem vēl piedalījās ģenerāļa Kleja štāba priekšnieks ģenerālleitnants Hībners, ASV gaisa spēku virspavēlnieks Eiropā ģenerālleitnants Kennons un kontradmirālis Vilkss, no angļu puses — ģenerāļa Robertsona vietnieks ģenerālmajors Braundžons, britu Reinas armijas komandieris sērs Keitlijs, gaisa spēku maršals Sonderss un kontradmir. Ērlijs, no frančiem — ģenerāļa Kēniga flotes un aviācijas virspavēlnieki. Bez tam klāt bija beļģu armijas trešā korpusa komandieris ģenerālis Pīrons.

Feldmaršals Montgomerijs par apspriežu saturu izteicās vienīgi, ka tās bijušas „sekmīgas", bet no dalībnieku pirmreizīgā sastāva un citām pazīmēm novērotāji spriež, ka runa esot bijusi, starp citu, par dažādo nāciju kaŗaspēku sadarbības organizēšanu Rietumeiropā. Abpus stratēģiski svarīgajai Reinas līnijai Vācijā ir stacionēts Rietumūnijai piederīgu valstu kaŗaspēks — briti, franči un beļģi, bet dienvidos amerikāņi un ziemeļos norvēģu un dāņu okupācijas vienības, pie kam šīs trīs valstis ūnijā neietilpst. Feldmaršals Montgomerijs esot vēlējies dzirdēt apspriedes dalībnieku plānus šo dažādo un izkaisīto spēku sekmīgai sadarbībai „no augšas līdz lejai". Izcila vieta pārrunās esot bijusi Reinas līnijas aizsardzībai, un šai sakarībā lielu nozīmi piešķir beļģu komandiera klātienei.

BBC Vašingtonas korespondents trešdien ziņoja, ka 10 dienu laikā pēc Londonas piecu valstu apspriedēm Vašingtonā sapulcēsies Francijas, Lielbritanijas, Holandes, Beļģijas, Luksemburgas un Kanādas vēstnieki, lai, kopā ar ASV ārlietu ministriju, konkrēti izstrādātu amerikāņu kongresam janvārī iesniedzamo Ziemeļatlantika aizsardzības pakta projektu.

Pēc „Daily Mail" speciālkorespondenta ziņām, Vašingtonā ieradīsies arī Lielbritanijas salu flotes virspavēlnieks admirālis Mekgrigors, lai piedalītos iepriekšējās sarunās par paktu, bet it sevišķi apspriestos par Ziemeļatlantika aizsardzību uz jūras un par plānu saskaņošanu sabiedroto tirdzniecības flošu kopīgai aizsardzībai pret ienaidnieka zemūdeņu ofensīvu varbūtēja kaŗa gadījumā.

Londonas „Times" apcerot Ziemeļatlantika paktu, trešdien norādīja, ka katrā politiskā pasākumā ir bīstams moments, kad idejas sāk reālizēt dzīvē. Šis moments tagad pienācis Ziemeļatlantika aizsardzības paktam, bet jautājums iepriekšējās sarunās

(Beigas 3. lpp.)

Sensācionāla Maskavas ziņa par Trumena un Staļina tikšanos

VAŠINGTONA TO ATSAUC

Maskavas raidītājs trešdienas rītā pieminēja iespējamu prezidenta Trumena un maršala Staļina personīgu tikšanos. Tai pašā dienā Trumena preses sekretārs šo ziņu atsauca. Maskavas raidītājs, atsaucoties uz amerikāņu žurnālistu minējumiem, atzīmēja, it kā Trumens esot izteicis gatavību personīgām sarunām ar Staļinu doties arī uz Maskavu, ja maršals atteiktos Padomju Savienības galvaspilsētu atstāt. Kā paskaidroja Trumena preses sekretārs, šādas ziņas vispirms parādījušās dažos amerikāņu laikrakstos. Trumens gan joprojām esot ar mieru runāt ar Staļinu Vašingtonā.

Ziņa par iespējamu Trumena tikšanos ar Staļinu parādījusies arī Vatikāna organā „L'Osservatore Romano". 10. novembra ievadrakstā, ko parakstījis izdevējs grāfs de la Tore, norādīts, ka prezidenta vēlēšanu iznākums Savienotajās Valstīs liek domāt par abu valstsvīru tikšanos. Šī ziņa informētās aprindās sevišķu ievērību radījusi tāpēc, ka grāfa de la Tores raksti parasti pauž arī pāvesta uzskatus.

Pēc Bādenbādenes raidītāja ziņām, UN ģenerālsekretārs Lī, uzņemoties iniciātīvu Berlīnes krizes jautājumā, paredzot personīgi doties uz Berlīni, lai iepazītos ar turienes valūtas problēmu. Pēc citām ziņām, Lī gan uzdevis savam sekretāram Berlīnes valūtas jautājumā savākt sīku informāciju, bet pats iejaukties nedomājot.

Savu nodomu meklēt jaunas iespējas Berlīnes krizes atrisināšanai intervijā presei no jauna apstiprinājis Argentīnas ārlietu ministrs Bramuļa. Pēc atgriešanās no Londonas Parīzē, viņš trešdien apspriedās ar Lī. Sagaida, ka Bramuļa vistuvākajā laikā atkal sasauks Drošības padomes sešu „neitrālo" mazāko valstu delegātu apspriedi par Berlīnes jautājumu.

Preses aģentūra „Kosmos" ziņo, ka arī pats Dr. Bramuļas ceļojums uz Londonu uzskatāms par „zemes sagatavošanu" tālākām sarunām Berlīnes lietās. Pret iepriekšējo neitrālo valstu priekšlikumu Lielbritanija izturējās noraidīgi un nebija piedabūjama ne uz kādu kompromisu. Pēc sarunām ar Etliju un Bevinu, Bramuļa konstatējis, ka tagad Londona izrādītu lielāku elastību.

Sevišķu nozīmi šinī sakarībā novērotāji piešķir arī amerikāņu vēstnieka Maskavā Bedela Smisa lidojumam uz Berlīni, uzskatot par iespējamu jaunu aktīvitāti Berlīnes jautājumā ne vien Parīzē, bet arī tieši Berlīnē.

BBC, BB, M

Austrija — dadzis kominforma miesā

KOMŪNISTU BĒDĪGĀ TRĪS GADU BILANCE

„Pasaule var būt pārliecināta, ka čechu tauta nekad galīgi nesamierināsies ar komūnistu režīmu," paskaidroja kāds čechu delegāts Austrijas sociālistu kongresā, kas sākās aizvakar Vīnē. To pašu austrieši gribētu teikt par sevi, ja viņiem draudētu līdzīgs liktenis kā Čechoslovakijai. Bet, lai gan gaidāmu komūnistisku akciju vai puča baumas nav gluži norimušas visus pēdējos mēnešus, Austrijas valdība faktiski kļuvusi arvien stiprāka, un „Daily Mail" korespondents Herrisons to apzīmē par visstabilāko un demokrātiskāko pašreizējā Eiropā, par „dadzi kominforma valstu miesā".

Par spīti komūnistu pareģojumiem, ka piedalīšanās Maršala plānā Austrijai vienīgi kaitēs, tās saimniecība uzrāda pieaugošu ogļu, dzelzs, tērauda un rūpniecības izstrādājumu produkciju. Arī veselības statistika apliecina uzlabošanos, un racionētās pārtikas devas no kādreizējām 800 kalorijām pieaugušas pakāpeniski līdz 1200, 1800 un beidzot 2100 kalorijām dienā. Laikā, kad Vīnes veikali bija tukši, Prāgā, Belgradē un Budapeštā skatlogi bija pilni patēriņa precēm; tagad stāvoklis mainījies pretējā virzienā. Šādi brīvās saimniecības un Maršala plāna panākumi pašā kominforma durvju slieksņa priekšā nevar neradīt žulti.

Tādēļ Austrijas komūnistu partija, kā norāda sociālistu vadītāji, visu laiku pūlējusies kaitēt valsts saimniecības atjaunošanai. Tādas tendences izpaudušās arodbiedrību sarunās par cenu un algu jautājumiem, komūnistu strīdos ar iekšlietu ministriju un dažādos draudos. Viens no četriem austriešu komūnistu deputātiem, Honners, savā laikā piedraudēja, ka 15. septembrī sākšoties aktīva cīņa pret valdību, ja tā neievērošot strādnieku prasības. Šos draudus Honners izteica runā Augšaustrijas komūnistiem, kas bija ielauzušies kādā Štīrijas pilsētas valdes namā un tā balkonā izkāruši sarkano karogu.

Bet pienāca un pagāja 15. septembris, un nenotika ne piedraudētie streiki, ne citas akcijas, ja neskaita darbu pārtraukšanu uz pus dienu dažās krievu kontrolētās fabrikās Vīnē un dažus simtus Štīrijas me-

(Beigas 3. lpp.)

JAUNI DRAUDI BERLĪNĒ

KRIEVI LIELĀS BERLĪNI „NOSIET UN NOMĒRDĒT KĀ KĀRPU"

„Mēs lidosim joprojām," bija viss ģenerāļa Kleja pirmais komentārs pēc padomju štāba priekšnieka trešdienas paziņojuma amerikāņu militārai valdībai, ka krievi turpmāk spiedīšot nosēsties visas sabiedroto lidmašīnas, kas parādīsies ārpus gaisa koridora. Paziņojumā rietumu sabiedrotajiem atkal pārmesta gaisa satiksmes noteikumu pārkāpšana.

Šāda krievu rīcība šķiet pretrunā ar minējumiem par iespējamu jaunu aktīvitāti Berlīnes krizes atrisināšanai tāpat kā krievu licencētās vācu preses pārmetumi amerikāņu sektora komandantam pulkvedim Haulijam, ka viņš gribot berlīniešus sakūdīt uz pilsoņu kaŗu. Haulijs iepriekš bija izteicies, ka amerikāņu spēki Berlīnē esot pietiekami, lai likvidētu ikkatru komūnistu puča mēģinājumu, kā arī solījis Berlīnes rietumu sektoru iedzīvotājiem amerikāņu kaŗaspēka aizsardzību brīvu vēlēšanu nodrošināšanai un brīdinājis no iespējamiem traucēšanas mēģinājumiem. Pulkvedis Haulijs preses apsūdzības noraidīja kā nedibinātas.

„Līdz šim mums bija paļāvība uz Berlīnes gaisa tilta sekmēm, bet tagad mēs par tām esam cieši pārliecināti," paskaidroja britu aviācijas ministrs Hendersons savā Vācijas apciemojuma laikā, inspicējot gaisa tilta ierīces Berlīnē un britu joslā. Gatovas lidlaukā Berlīnes angļu sektorā patlaban iekārtojot apgaismošanas sistēmu, kas pat vissliktākajā laikā, ja vien mākoņi vai migla nesniedzas zemāk pr 65 metriem no zemes, atļaus nosēsties pa lidmašīnai ik trīs minūtēs. Šī apgaismošanas ietaise kopā ar radaru nodrošināšot gaisa transporta iespējas visai ziemai. Pēdējās 14 dienās ar radara palīdzību lidojumus veikušas jau ap 1100 lidmašīnu.

Pastiprināto Berlīnes blokādi, iekārtojot ceļu sprostus gar visu padomju sektora robežu un pavairojot policijas kontroles, amerikāņu sektora komandanta vietnieks pulkvedis Bebkoks apzīmēja par krievu „piesardzības līdzekli" pret varbūtēju rietumvācu markas noteikšanu par vienīgo maksāšanas līdzekli Berlīnes rietumu sektoros. Padomju aprindās atkārtoti esot dzirdēti izteikumi, ka Rietumberlīni „nosies un nomērdēs kā kārpu". Gaisa tilta dēļ krieviem tas gan neizdošoties, izteicās Bebkoks.

Lai pilnīgi nodrošinātos pret jebkādām spraugām aizsprostā ap Berlīni, Markgrafa policistus, kas veic kontroles dienestu gar krievu sektora robežu, tagad savukārt uzrauga iekšlietu pārvaldes kriminālierēdņi. Par spīti visām stingrajām kontrolēm, starp padomju joslu un Rietumvāciju notiek dzīva preču kontrabanda. Par vajadzīgajām izejvielām padomju josla dod pretim galvenokārt zeķes un citas tekstilijas, bet pa daļai maksā rietumu markās vai pat dolaros.

Sabiedroto kontrolpadomes krievu sekretārs kādā tagad publicētā vēstulē, ģenerālim Klejam noraidot kontrolpadomes sekretāriāta sēžu sarīkošanu, klaji atzīst ka kontrolpadome faktiski vairs nepastāvot. No tā AP secina, ka krievi galīgi atmetuši domas par Berlīnes kopīgas pārvaldes atjunošanu.

BBC, St, M

SARKANĀS IMPERIJAS KALĒJS DARBĀ

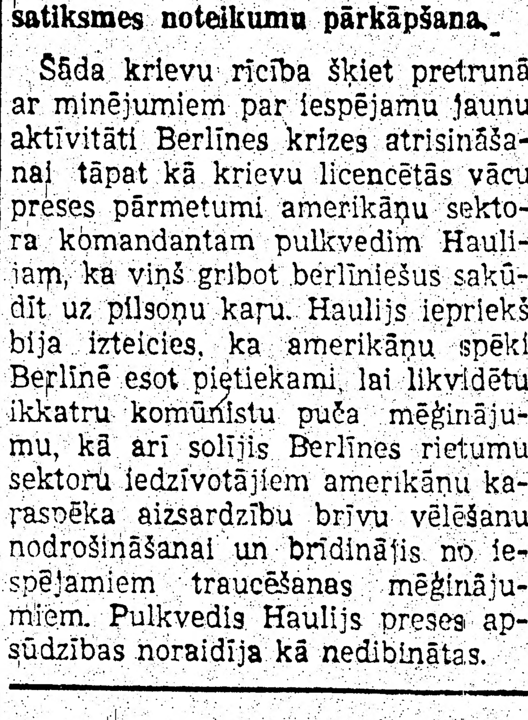

Balkāni, Austrija, Baltijas valstis, Ungārija, Dienvidslāvija, Polija, Čechoslovakija, Austrumvācija ... Bet ķēde nav stiprāka par tās vājāko locekli.

Milwaukee Journal

Arī Vīnē lēc pa padomju iestādes logu

Tie vīnieši, kas otrdien gāja gar padomju komandantūras ēku, redzēja dīvainu gadījumu. Pēkšņi atvērās kāds trešā stāva logs un pa to izlēca kāds vīrietis. Vēlāk noskaidrojās, ka tas ir 38 gadus vecais austrietis Fridrichs Bēms. Vairāk nekā gadu viņš strādāja par šoferi pie padomju okupācijas iestādēm. Bet, kad Bēmam līdzīgu darbu piedāvāja arī amerikāņi, viņš krievus atstāja. Tad kādu dienu Bēma dzīvoklī, kas atrodas franču sektorā, ieradās vairāki padomju kaŗavīri un viņu ar varu aizveda.

NZ

Jāsekmē veco un slimo tautiešu emigrācija

LCP pēdējā sēdē galvenās pārrunas bija par to, kā sekmēt veco un neveselo tautiešu tālāko emigrāciju. Atzina, ka cilvēkiem, kas jau aizceļojuši no Vācijas uz Austrāliju, jāuzņemas gādība par palikušajiem tautiešiem. Arī nodarbinātiem atbalstāmi darba nespējīgie cilvēki un individuāli jāsekmē atsevišķu veco cilvēku, invalidu vai viņu ģimeņu tālākā izvietošana.

Šādus principus, gan mazliet šaurākā apmērā, jau agrāk izstrādājuši arī igauņi.

RŪRU ATKAL NODOS VĀCU PĀRZIŅĀ

Francija protestē pret šo ASV un Anglijas lēmumu

Francijas ārlietu ministrija trešdienas vakarā iesniedza paziņojumu ASV un Lielbritanijas valdībai, protestējot pret abu valstu lēmumu nodot Rūras ogļu, dzelzs un tērauda rūpniecību vāciešu pārziņā. Ārlietu ministrs Šumāns uzdeva franču pārstāvim sešu valstu Rūras konferencē Londonā paziņot, ka Francija nevar šim lēmumam piekrist. Konference sākās ceturtdien, piedaloties Lielbritanijas, Francijas, ASV un trīs Beneluksa valstu delegātiem.

Britu un amerikāņu jauno Rūras plānu oficiāli darīja zināmu trešdien abu valstu militārgubernātoru kopīgs paziņojums. Par lēmumiem nekavējoties informēja arī Francijas un Beneluksa valstu valdības. Paziņojumā norādīts, ka Rūras ogļu, dzelzs un tērauda rūpniecības galīgo īpašuma tiesību izšķiršanu respektīvi lemšanu par tās nacionālizēšanu abu valstu valdības vēlas atstāt nākošās Vācijas vai vismaz Rietumvācijas valdības ziņā, līdz tam laikam paturot kontroli militāro valdību rokās.

Tomēr jau iepriekš Vācijas jaunuzbūves labā nepieciešama Rūras smagās rūpniecības pagaidu pārorganizēšana, šai nolūkā īpašuma tiesību izmantošanu pagaidām nododot pašu vāciešu rokās. Personas, kas atbalstījušas nacionālsociālisma agresīvās tieksmes, nav pielaižamas par Rūras rūpniecības uzņēmumu īpašniekiem vai vadītājiem. Karteļu sistēma ogļu, dzelzs un tērauda rūpniecībā likvidējama. Tūlītējai likvidācijai būs pakļauti 26 lielkoncerni, ieskaitot Krupa koncernu. Atsevišķo ogļrūpniecības karteļu vietā stāsies jaunas fiduciāras vācu pārvaldes, bet visu dzelzs un tērauda rūpniecību pagaidām kopīgi pārvaldīs 12 fiduciāru pārvaldnieku kollēģija, atsevišķiem uzņēmumiem pilnvarniekus vēl neieceļot. Uzņēmumi, kuros ir vairāk par 50 proc. sabiedroto kapitāla, šim nokārtojumam nav pakļauti.

BBC Berlīnes korespondents jauno lēmumu apzīmēja ar svarīgu soli agrāko vācu īpašumu atpakaļnodošanai vācu rokās.

Londonas Rūras konference, pēc lietpratēju atzinuma, turpināšoties vairākas nedēļas. Tās priekšvakarā trešdien uz Londonu devās arī britu militārgubernātors ģenerālis Robertsons, lai sniegtu ziņojumu britu ārlietu ministrijai. Robertsona pārrunas, kā ziņo, skārušas arī Rūras jautājumu.

Paredz, ka konferences sēdes būs slēgtas un tikai beigās gaidāms kāds komunikē. Tā dibinās uz agrākās Londonas sešu valstu konferences beigu atzinumu pantu, kas paredz, ka Rūras kontroles organiem jāpārrauga ogļu, koksa un tērauda sadale, lai šī apgabala rūpniecība nevarētu kļūt par agresijas ieroci un lai, no otras puses, visas Eiropas kopīgajā jaunuzbūvē iesaistītās valstis, ieskaitot Vāciju, saņemtu pienācīgu daļu šo izejvielu. Saskaņā ar agrāko Londonas vienošanos, Rūras apgabals paliks Vācijas sastāvdaļa un būs pakļauts nākamajai vācu valdībai. Problēma ir, kā arī tad vēl nodrošināt pietiekami efektīgu starptautisko kontroli pār Rūras rūpniecību, kad Vācija pēc miera līguma parakstīšanas atkal būs kļuvusi patstāvīga valsts.

Vācu presē izpaužas vilšanās, ka pašreizējā Rūras konferencē Londonā nav aicināti pat vācu novērotāji, kaut gan Rūras kontroles iestādē paredzēta vāciešu līdzdarbība.

Kas kandidēs LCP vēlēšanās

Gatavojoties LCP vēlēšanām, kas notiks no 24.—26. novembrim, vēlēšanu iecirkņos notiek kandidātu sarakstu pieteikšana. Bavārijas apgabalā sarakstus sāka iesniegt 11. novembrī. Cik pagaidām zināms, vienā sarakstā kandidēs H. Klarks, V. Lambergs, L. Rozentāls un J. Venners. Citā sarakstā J. Druva, J. Goldmanis, E. Andersons un H. Upītis. Sarakstā, kur pārstāvēti Daugavas Vanagu darbinieki, kandidē J. Lavenieks, V. Reimanis, J. Turks, E. Stīpnieks un V. Voitkus. Vēl citā kandidātu sarakstā minēts J. Poruks, dzejniece Z. Lazda, prof. Rutmanis, A. Reins, V. Māsēns, A. Rudzis. Mūs informē, ka bez minētajiem vēl būs arī citi saraksti. No Bavārijas apgabala latviešu centrālā padomē ievēlami 9 locekļi.

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER
Nr. 101 (206) 1948. g. 13. novembrī
Ar autora parakstu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā redakcijas domas.

Kas darāms, lai izmantotu vācu sociālos likumus

Kaut gan Vācijā jau dzīvojam turpat 4 gadus, daudzās lietās, sevišķi vācu likumu zināšanā, vēl esam pilnīgi 'tālumnieki', jo neprotam izmantot tiesības, ko mums šie likumi dod. Jāiegaumē, ka civilās, sociālās un administratīvās lietās esam padoti vācu likumiem, un mums svarīgākie no tiem ir likumi par nodrošināšanu slimības gadījumos un likums par bezdarba pabalstiem.

Ir pārvietotās personas, kas neatrodas algotā darbā, kuŗas pilnīgi aprūpē, arī medicīniskā ziņā, IRO, un ir pārvietotās personas un viņu ģimenes locekļi, kas atrodas algotā darbā vācu saimniecībā, militārās pārvaldes vai arī IRO iestādēs. Šīs otrās kategorijas DP, ja tie nepieder pie Sabiedrotām nācijām, ir padoti vācu sociāliem likumiem.

Pēc vācu likumiem obligāti pret slimībām nodrošināti vācu slimo kasēs visi strādnieki ar stundas maksu, neatkarīgi no algas lieluma, bet ierēdņi ar mēneša algu (Angestellte), ja viņu alga nepārsniedz 300 DM mēnesī. Tie ierēdņi, kuŗu alga pārsniedz minēto summu, var apdrošināties brīvprātīgi. Apdrošināšanas iemaksas sedz kopēji darba devējs un darba ņēmējs. Brīvprātīgiem apdrošinātiem jāsedz pašiem visas iemaksas.

Vācijā pastāv divējāda veida slimo kases: Erzackases, t. i. tādas, kam tiesības saņemt visas sociālās apdrošināšanas iemaksas un nodot tās tālāk pēc piederības, un privātās slimo kases, kam tādu tiesību nav. Ir pavisam kādas 12 Erzackases, neskaitot lokālās slimo kases (Allgemeine Ortskrankenkassen), kam visām tiesības saņemt obligātās apdrošināšanas iemaksas un tās virzīt tālāk pēc piederības. Ja kāds brīvprātīgi apdrošinājies privātā slimo kasē, tad viņa obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas tomēr iet caur lokālo kasi (Allgemeine Ortskrankenkasse). Tātad, ne visas privātās slimo kases var veikt visus slimo kasēm uzliktos pienākumus un, ja kāds vēlas brīvprātīgi apdrošināties privātā slimo kasē, tad iepriekš iepazīstās ar tās statūtiem un apdrošināšanas noteikumiem, lai neatkārtotos gadījumi, kā nesen, kur tautieši apdrošinājušies privātā slimo kasē, no kuŗas tik viegli vairs nevar izstāties un kuŗa apdrošināšanas prēmijas draud piedzīt tiesas ceļā.

Slimo kasēs apdrošināti ne tikai paši dalībnieki, bet arī viņu ģimenes locekļi: sieva un bērni līdz 18. mūža gadam, bet, ja tie apmeklē skolu vai atrodas amata apmācībā, līdz 21 mūža gadam, ja viņi paši nav algotā darbā.

Ar iestāšanos slimo kasē apdrošinātam un viņa ģimenes locekļiem tiesība uz bezmaksas ambulantu ārstēšanu pie vācu ārstiem bez laika ierobežojuma. Grūtniecēm — dalībniecēm, kā arī grūtniecēm — ģimenes locekļiem, lai saņemtu ārstu palīdzību, jābūt pēdējos 2 gados bijušām apdrošinātām pret slimībām 10 mēnešus, no tiem 6 mēnešus pēdējā gadā. Zāles un mazākus ārstniecības līdzekļus, vērtībā līdz 30 DM, izsniedz dalībniekiem pret 25 feniņiem, bet ģimenes locekļiem pret 50% piemaksu. Ārstēšana vācu slimnīcās līdz 26 nedēļām dalībniekiem brīva, bet ģimenes locekļiem līdz 13 nedēļām pret piemaksu apmēram 30% apmērā.

Darba nespējas gadījumos dalībniekiem piešķiŗ slimības pabalstus 50% darba algas apmērā, sākot ar darba nespējas 4. dienu 26 nedēļu laikā. Ja dalībnieku, kam apgādājami ģimenes locekļi, ievieto slimnīcā vai dziedniecības iestādē, tam piešķiŗ mājas pabalstu (Hausgeld) 1/2 slimības pabalsta apmērā. Ja viņš ir vieninieks, tad tam piešķiŗ tikai 1/10 slimības pabalsta resp. kabatas naudu (Taschengeld). Pabalsts nedēļniecēm-dalībniecēm turpinās 4 nedēļas pirms un 6 nedēļas pēc dzemdībām, bet ar ārsta atzinumu jau arī ar 6. nedēļu pirms dzemdībām. Dalībnieka nāves gadījumā viņa pakaļpalicējiem piešķiŗ pabalstu dalībnieka 20 kārtējās dienas izpeļņas apmērā.

Ja strādnieks ar stundas maksu ir darba nespējīgs ilgāk par 3 dienām, tad okupācijas pārvalde piemaksā viņam starpību starp slimo kases maksājamo pabalstu un 75% vidējās izpeļņas 6 nedēļu laikā, ja nostrādāti 3 mēneši, un 10 nedēļu laikā, ja nostrādāti 3 gadi.

Ierēdņi ar mēneša algu (Angestellte) darba nespējas gadījumā saņem slimības atvaļinājumu ar pilnu algu: ja nostrādāti 3 mēneši — 2 nedēļas, ja 6 mēneši — 6 nedēļas, ja 2 gadi — 9 mēnešus, ja 3 gadi — 12 mēnešus.

Pēc vācu noteikumiem arī pret bezdarbu obligāti apdrošināts ikviens ierēdnis un strādnieks ar izpeļņu līdz 600 DM mēnesī. Apdrošināšanas iemaksas, kas sasniedz 6,5% no brutto algas, uz pusēm sedz darba devējs ar darba ņēmēju. Gadījumā, kad apdrošinātais saņem vairāk par 300 DM mēnesī, bezdarba apdrošinājums skaitās tikai no 300 DM mēnesī.

Tiesība uz bezdarba pabalstu ir tikai tādam apdrošinātajam, kas darba spējīgs kļuvis par bezdarbnieku. Lai saņemtu bezdarba pabalstu, bezdarbniekam piekritīgā darba pārvaldē jāuzrāda apliecība par darba izbeigšanu. Šeit viņš saņem darba apliecību (Arbeitsbescheinigung) un bezdarba pabalsta pieprasījumu (Antrag auf Arbeitslosenunterstützung). Darba apliecība iesniedzama piekritīgai okupācijas pārvaldei izpildīšanai, pēc kam tā nododama slimo kasei apzīmogošanai, bet bezdarba pabalsta pieprasījums izpildāms pašam bezdarbniekam un tad kopā ar algas nodokļa un apdrošināšanas karti, kas saņemamas atpakaļ no okupācijas pārvaldes, un pierādījumu par ģimenes piemaksas tiesīgajiem ģimenes locekļiem, iesniedzams darba pārvaldei. Ja algas nodokļa kartiņas (Lohnsteuerkarte) nav, tā izņemama no birģermeistara. Ja nav apdrošināšanas kartes (Versicherungskarte), tā izņemama no pilsētas apdrošināšanas pārvaldes (Städtisches Versicherungsamt).

Lai saņemtu bezdarba pabalstu, pabalsta pieprasītājam beidzamos 12 mēnešos pirms bezdarba pieteikšanas jābūt bijušam nodarbībā vismaz 26 nedēļas un pret bezdarbu apdrošinātam. Bezdarba pabalstu izmaksā 13 nedēļas pie 26 nedēļu apdrošinātas nodarbības. Tas pagarinās līdz 26 nedēļām, ja bezdarbnieks beidzamos 12 mēnešos pirms bezdarba pieteikšanas vismaz 52 nedēļas bijis pret bezdarbu apdrošinātā nodarbībā.

Bezdarba pabalsta augstumu nosaka pēc darba algas lieluma beidzamajās 13 apdrošinātajās nedēļās. Bezdarba pabalsts sastāv no pamata pabalsta, kas sniedzas līdz 24 DM nedēļā un ģimenes piemaksas par ģimenes locekļiem, kuŗus bezdarbnieks uzturējis uz likuma vai ieražu tiesību pamata. Pa bezdarba pabalsta saņemšanas laiku bezdarbnieks nodrošināts pret slimībām vietējā slimo kasē (Allgemeine Ortskrankenkasse). Bezdarba pabalstus piešķiŗ darba pārvaldes priekšnieks. Pabalsta noraidīšanas gadījumā bezdarbniekam tiesība 2 nedēļu laikā uz pārsūdzību darba pārvaldes „Spruchausschuss'ā".

Mag. iur. Kārlis Karūsa

Pēkšņi esmu kļuvis profesors

Komponists Eižens Freimanis stāsta par savām pirmajām gaitām Austrālijā

Komponists Eižens Freimanis, kas no Lauingenas, Bavārijā, kopā ar dziedoni Elvīru Āroni aizbrauca uz Austrāliju, jau ieradies viņā krastā. Mākslinieks mums raksta: „11. oktobrī biju laimīgi galā. Esmu Austrālijas otrajā pusē, varbūt arī pirmajā, atkarībā, no kuŗas vietas šejieni vēro. Šurpu braucot Sarkanajā jūrā nospēlēju 2 koncertus kuģa vienībai. Tādā veidā radās kunga dzīve. Indijas okeanā mūsu kuģi sāka mazliet šūpot. Dipišiem ar to pietika un 90% mocījās ar jūras slimību. Izbraucot no Sarkanās jūras, vairs nevarēju gulēt uz kuģa klāja, jo nespēju pierast pie pēkšņa lietus nakts vidū. Ekvātoru tomēr noguleju. Visu laiku bija vējains un vēss.

Beidzot iebraucām Pertas ostā Fremantlē. Uz kuģa saskrēja žurnālisti. Vakarā mana bilde jau bija avīzē ar parakstu, ka esmu Latvijas labākais pianists un profesors. Avīzi paglabāju, jo nezin, vai kādreiz mūžā vēl būšu profesors. Autobusi mūs aizveda uz nometni. Atveda arī visas mantiņas. Ceļā nekā nekontrolēja. Sadūšojos un mēroju 6 jūdzes līdz Pertai. Uzmeklēju radiofonu. Runāju ar kungiem angļu valodā. Teicu, ka gribu uzspēlēt. Kad man kaut ko jautāja, atbildēju, ka nesaprotu. Tā bija pareiza taktika. Nākamajā dienā tiku pie mēģinājuma. Nospēlēju. Paņēma manu adresi un teica, ka rakstīšot. Tomēr neatrakstīja, bet zvanīja nometnes vadībai, ka esot par mani ieinteresēti, kaut spēlē bijis jūtams treniņa trūkums. Atbraukšot kāds vīrs un gādāšot, lai es tiekot pie kārtīgas spēlēšanas. Pēc 3 mēnešiem melnajā darbā varēšot parakstīt līgumu ar Australian Broackasting Commision!

Tas vēl nav viss. Kādu pēcpusdienu spēlēju nometnes vadībai. Nākamajā dienā saņēmu ielūgumu ierasties pie imigrācijas ministra. Aizbraucu. Atkal spēlēju. Šodien rezultāti: esmu izraudzīts vieglākā darbā 20 km no Pertas. Tur būšot arī klavieres.

Bet kā te ar dzīvi? Mītināmies skārda barakās pa 5—7 cilvēki katrā istabā. Ēst dod labi. Uzvalkus un veļu arī dabūjām. Puiši iet jūrā peldēties. Krokodiļu nav. Čūsku nav. Odi ir, bet nekož. Mušas šausmīgi nekaunīgas, bet arī nekož. Ķenguri esot mežā. Truši arī. Haizivju nav. Putni ir un nejauki ķērc. Rozes ir. Vīns arī. Stiprs, lēts un garšīgs. Augļi ir. Apelsīni maksā tikai 1 peniju gabalā.

Pertu mazliet mazāka par Rīgu. Pilsēta kā pasaka. Jauna. Šejienieši stāsta, ka pašreiz esot agrs pavasaris. Laiks dienā silts, naktis vēsas. Jaunam mēnesim abi ragi gaisā. Kā tā? Pēc saules norietēšanas tūlīt ir tumšs. Zelts un briljanti lēti. Masīvs zelta gredzens maksā 2—3 mārciņas."

Nākamajā vēstulē, kas izrakstīta 26. oktobrī, Freimanis pastāsta: „Jūtos tādā stāvoklī kā Šopēns Parīzē. Esmu modē. Katru dienu vairāki ielūgumi. Pirms pāris dienām spēlēju gandrīz visam ministru kabinetam. Šovakar — pie šejienes preses biedrības priekšnieka. Bet par visu te nekā nemaksā. Kas tā par modi? Tad vēl: haizivis jūrā tomēr ir un apelsīnus šejienieši pieved par 2 šiliņiem veselu spaini. Brālis man atsūtīja 4 mārciņas un nu esmu ļoti bagāts. Ceru, ka šādas — tikpat liegās vēstules rakstīšu arī turpmāk. Uz redzēšanos!"

Mūsu līdzstrādnieks R. Teivens ar norvēģu tvaikoni „Svalbards" kopā ar 900 citiem DP uz Austrāliju aizbrauca 20. septembrī no Brēmerhāfenas. Kuģis ir 9000 br. tonnu, ko par reparācijām no vāciešiem ieguvusi Norvēģija. Tagad tas uz Austrāliju ved jau trešo DP transportu. R. Teivens raksta: „Ērtību kuģī nav nekādu. Katrā kabīnē ir 30—70 cilvēku. Jāguļ vairākos stāvos. Diennaktī kuģis veic 650 km. Esam ap 290 latviešu, daudzi ar ģimenēm. Brauc ārsti, skolotāji, agronomi, ierēdņi uc nozaru speciālisti, kuriem visiem būs jāiesaistās melnajā darbā. Uz kuģa jāceļas pl. 6, bet gulēt ejam pl. 23. Jāveic dažādi saimniecības darbi, kādēļ noder līdzi paņemtās pavecākās drēbes."

Nometņu dzīve

AMERIKĀŅU raidītājs Eiropā AFN 18. novembrī noraidīs latviešu mūziku un Andreja Eglīša Dievs, Tava zeme deg.

HEILBRONAS tbc slimnīcā ikdienas pelēkumā un klusumā 5. novembrī atskanēja latviešu tautas dziesmas Babenhauzenas un Hanavas latviešu jauktā koŗa dziedātās, diriģentu J. Dzegūzes un T. Ilsteres vadībā. Tas bija pirmais latviešu mākslas sarīkojums šīs slimnīcas mūŗos.

MANČESTERAS tekstilfabriku darbinieki un tekstilnieku arodbiedrības vadītāji publicējuši uzsaukumu 150.000 tekstilstrādniekiem par ziedojumu vākšanu, lai iepriecinātu Eiropas DP Ziemsvētkos. Lūgts ziedot galvenokārt drēbes, lai tās vēl pirms svētkiem nosūtītu uz Vāciju un Austriju.

ANGĻU joslas latviešu darba dienesta vīri ceļā no Kukshāfenas uz Osnabriku cieta auto nelaimē. Nogalināti 3 un ievainoti 18 tautieši.

HANAVAS latviešu YMCAs nodaļā atrodas sainīši no Zviedrijas Marģerim Laiviņam (4027. Latv. Serv. Co.), Rolfam Thoningam (Neištatē pie Mārburgas) un Hugo Graubiņam (Manheimā).

Kā mēs dzīvojam

Venecuēla no namamātes viedokļa

DR. EDĪTES KLIŠĀNES VĒSTULE LATVIJAI

Katrs sākums ir grūts, un jaunam iecelotājam te sākums kļūst vēl grūtāks, jo lai gan Venecuēla ir miljons kvadrātkilometrus liela un tai ir tikai 4 milj. iedzīvotāju, Karakasas, Valensijas un Marakajas apgabals jau ir iecelotāju pārpildīts. Gandrīz katrs iecelotājs vispirms laimi mēģina Karakasā un ja tur izdodas dabūt darbu un dzīvokli, tad ved turp arī ģimeni. Bet tas izdodas tikai retiem. Viss vairums ir spiesti palikt provinces pilsētās, kur arī nav vairs tik viegli kā agrāk. Ja agrāk runāja par 15—20 bol. sākuma algu, tad tagad ir laimīgi, ja izdodas dabūt darbu ar 10—12 bol. dienā.

Katram te jāpaļaujas tikai uz saviem spēkiem un laimi. Lielākās rūpes ir nost ar to brīdi, kad ir darbs un istaba. Senāk runāja par dzīvokli, tagad saka paldies, ja var dabūt istabu. Šejienes istaba nozīmē četras sienas, cementa grīdu un griestus, pie tam ne visām istabām tāds lukss kā griesti ir.

Pirmā diena paiet nepieciešamāko mantu iegādei. Cik daudz gan ietilpst šajos divos vārdos — nepieciešamākās mantas. Kas viss nav vajadzīgs cilvēkam, kas Venecuēlā ieradies ar lidmašīnu un 30 kg smagu ceļa somu! Vispirms jau vajadzīgas gultas. Par tādām gultām kā kādreiz mājās, te nav ko sapņot. Pirmkārt, tās aizņem daudz telpas un, otrkārt — mēs tās nespējam samaksāt. Viena pati gulta, kādu mēs to saprotam, ar matraci maksā apm. 300—500 bol. Tātad skats jāpievērš pavisam vienkāršām gultām ar stiepļu pinumu, bet bērniem nopērkam armijas parauga gultiņas, kas katra maksā 30 bol. Tad meklējam plīti. Ir plītiņas vidējas ceļa somas lielumā, ar diviem riņķiem, maksā apm. 35 bol., bet ir arī ar 5 riņķiem, cepešu krāsni un iebūvētu ledusskapi, bet tās maksā ap 1000 bol. Lai gan ledusskapis šeit nav lukss, bet pirmās nepieciešamības manta, mums, tāpat kā citiem iecelotājiem, no tā jāatsakās un jāapmierinās ar vislētāko plītiņu par 35 bol. Atlikušo naudu izlietojam trauku iegādei. Atkal izvēlamies tikai visnepieciešamāko.

Dažas dienas galda vietā iztiekam ar ceļa somām, sakraujot tās vienu otrai virsū, jo mēbeles pirkt nav iespējams, tās ir daudz par dārgām iecelotāja kabatai. Mācoties no agrākiem iecelotājiem, galdu, krēslus un plauktus gatavojam paši. Zāģētavā par lētu naudu nopērkam dēļus (masīva magoņkoka!) un pāris dienu laikā mēbeles gatavas. Tās nebūt nav daudz sliktākas par veikalos dabūjamām, bet maksā vismaz 10—20 reizes lētāk. Tagad nožēlojam, ka arī gultas neesam gatavojuši paši, vismaz būtu izturīgākas, jo pirktās sāka ļukt un brukt jau pirmajā dienā. No drēbju skapja pagaidām jāatsakās, jo, pirmkārt, mūsu galdnieku zināšanas tik tālu nesniedzas, otrkārt, mūsu istabā tik lielam mēbeles gabalam nav vietas.

Kad galds gatavs, jādomā ko likt galdā. Bet arī namamātes uzdevums te nav viegls. Tirgus atrodas lielā hallē un pilns ar visdažādākām mantām, bet lielāko daļu no tām neesmu vēl nekad savā mūžā redzējusi un nezinu, vai tās jāvāra, jāsutina, jācep, vai jāēd tāpat. Eiropā parasto dārzeņu te tikpat kā nav, un ja ir, tad cenas ir stipri sālītas. Piem., četri mazi burkāniņi maksā 1 bol., vidēja lieluma gurķis — bolivāru, 2 galviņas salātu ar 10 lapiņām katrā — atkal bolivāru. Pirmās trīs dienas staigāju galīgi satriekta, jo nesapratu, kā te budžeta robežās varēs saimniekot. Bet nu jau iet labāk, jo sāku pārveidot ēdienu kārti. Kādēļ jāēd kartupeļi, kas maksā 85 sant. — 1 bol. kg, ja var ēst rīsu, kas maksā tikpat, bet gatavojot iznāk izdevīgāks par kartupeļiem. Kādēļ jāēd gaļa, kas maksā 5—6 bol. kg, ja divreiz lētāk var saimniekot lietojot taukus. Saldā ēdiena gatavošanai nav jāņem baltais cukurs, kas maksā 1 bol. kg. No tējas dzeršanas jāatsakās, jo tēja šeit ir lukss, toties trīs reizes dienā dzeram kafiju. Pienu izdevīgāk ņemt pulveŗa veidā, jo litrs svaiga pilnpiena maksā 1 bol. Lietojot pulveŗa pienu, iznāk apm. 5 reizes lētāk.

Eiropiešiem visgrūtāk ir atteikties no maizes un tās vietā lietot kukurūzu, kā to dara visi šejienieši. Kukurūzas plāceņiem vāra pilnus katlus ar kukurūzu, tad to maļ un mīca kopā ar sāli, pēc tam cep uz plīts. Stāv rakstīts — garšo lieliski, bet ne mums, eiropiešiem. Es izmēģināju arī savai ģimenei, bet cietu galīgu fiasko. Vienīgā ēdēja paliku pati, atlikumu mani puikas izbaroja pieklīdušam sunim. Pārgājām atkal uz kviešu maizi. Bet kviešu milti, cītus nekur neesmu redzējusi, maksā 1 bol. kg. Tirgū daži ukraiņi un poļi atvēruši savus veikalus, kur pārdod pēc eiropiešu parašas ceptu maizi, tur tad arī iepērkas visi iebraucēji.

Dzīvojot Vācijā bijām iedomājušies, ka augļus varēsim te ēst pēc sirds patikas. Augļus var gan ēst, bet ne visus. Āboli un plūmes, pat vīnogas, ļoti dārgas. Plūmes un ābolus pārdod ne uz svara, bet pa gabaliem. 2 āboli maksā — bolivāru, 3—4 plūmes — tikpat. Taču lēti ir banāni, apelsīni, mango uc, ko tiešām var ēst pēc patikas. Par vienu bolivāru var dabūt ap 40—70 banānu. Apelsīnus pērkam par 2 bol. 25 gabalus.

Ja pelna dienā 12—15 bol. (kvalificēta amatnieka alga), tad var iztikt 4—5 cilvēku ģimene, bet arī tikai iztikt. Par kaut kādu iepirkšanos nav ko domāt. Bet lai varētu sākt krāt, tad jāpelna daudz, daudz vairāk.

Valensijā, oktobŗa beigās.

Dr. Edīte Klišāne

Doles nēģi Nekaras ielejā

„Nēģus iedala apaļos un plakanos," — kādreiz Latvijā zooloģijas eksāmenā stāstījis vecāka semestra students, un, vēl vairāk cenšoties pierādīt savas „vispusīgās" zināšanas, turpinājis — „Apaļie dzīvo Gaujā pie Carnikavas, bet plakanie Daugavā pie Doles."

„Pa daļai pareizi," atbildējis profesors — „tikai, jūs, studenta kungs, neesiet klausījušies manas lekcijas, bet gan studējuši zooloģiju Romas pagrabā."

Tagad Vācijā parādījusies vēl trešā nēģu suga. Par tiem varētu teikt tā: zvejoti Emsas grīvā, cepti Grēvenes latviešu nometnē, pērkami Eslingenā.

Ap nēģu kubliņu daudziem saistās jaukas atmiņas.

Carnikavas un Doles nēģi kādreiz bija iecienīts gardums pat Šveices lepnākajos restorānos. Pašu mājās nēģis bija visparastākā uzkoda. Stiprāka malka cienītāji dažu labu reizi neapmierināti nosirdījās par „vienmuļo un trūcīgo" piekodu kalniem Vērmanītī un Romas pagrabā, un, lai galīgi nebūtu „jāpamirst" badā, pasūtināja pārīti „apaļos" un ūdens kliņģeri. Tagad viss tas šķiet kā pasaciņa, kas sākas vārdiem „reiz bija . . ."

Ledus hokejisti Gunars Pļavnieks un Viesturs Kleinops tomēr pacentušies, lai arī Vāczeme tiktu pie gardāka kumosa. Dzīvojot Emsas grīvas tuvumā, Pļavnieks novērojis, ka vācu zvejnieku zušu tīklos bieži aizķērušies tādi kā agrāk kubliņos redzētie mazie zuši. Frīzu zvejnieki „zutēnus" dažreiz arī žāvējuši. Tuvāk painteresējoties, izrādījies, ka mazie „zutēni" ir tie paši Doles un Carnikavas nēģu radi, kas, acīm redzot, arī „emigrējuši", lai meklētu savus kādreizējos cienītājus.

Grēvenes latviešu nometnē Pļavnieks kopā ar agrāko Doles nēģu karali Pēteri Kalniņu iekārtojuši īstu nēģu cepli, pasākums plaukst un sācies arī „eksports" uz amerikāņu joslu. „Galveno pārstāvību" amerikāņu joslā uzņēmies ledus hokejists un tagad arī tirgotājs V. Kleinops. Eslingenā viņa sakņu veikalā blokmājas pagrabā pirmais Doles nēģu sūtījums bija izpārdots pāris dienās. Lietpratēji atzinuši, ka P. Kalniņš Grēvenē pratis nēģus tikpat labi izcept kā agrāk Dolē. Esot vienīgi mazliet par sālīgu mēlei un krietni „sālīgi" makam.

Pirmās Vācijas „nēģrūpniecības G.m.b.H." direktors G. Pļavnieks iebildumus atspēko. Garais ceļš no Grēvenes līdz Eslingenai prasot stiprāku iekonservēšanu. Otrkārt, arī Emsas zvejnieki protot izvērtēt savus nēģu lomus atkarībā no pieprasījuma. Pie frīziešiem, kas ir kaislīgi ļoti stipras Ķīnas tējas cienītāji, bez pāris kilogramiem „sadraudzības" nodevai neesot ko braukt. Turpat 150 km auto transporta no Emsas līdz Grēvenei, nodeva cepējam, sūtīšana uz amerikāņu joslu, peļņas % pasākuma vadītājam un „ģenerālpārstāvim" un, saskaitot visu kopā, kārtīgs Doles nēģis Nekaras ielejā maksā apaļus 80 feniņus.

M.

Latvija 30 gados

1918—1948

Latviešu Nacionālās Padomes mūsu valsts proklamēšanas 30 gadu atceres dienai veltīts izdevums.

Pieprasāms nometņu grāmatnīcās.

Vairumā pie

HELMĀRA RUDZĪŠA, Stuttgart-Sillenbuch, Kernerblickstrasse 39.

Cena DM 1,— par eks., atkalpārdevējiem parastā atlaide.

VĒSTULES REDAKCIJAI

Kārlis Kazaks, Gēstachtā

GALVA SMILTĪS

E. Treimanis Latvijas 19. oktobŗa numurā sūrojas, ka laikraksti lasītājus uztraucot ar ziņām par politiskiem saspīlējumiem un apgalvo, ka miers neesot apdraudēts. Ja tā ir, ja viņš tik labi zina, ka miers patiešām nav apdraudēts, tad tak arī viņam pašam nav ko uztraukties. Vai arī viņš pats savam apgalvojumam netic?

Man liekas, ka laikraksti dara labi, ja informē lasītājus par to, kas notiek pasaulē, ko raksta ārzemju prese un ko spriež valstsvīri. Un visi viņi ir nobažījušies par mieru. To noklusēt būtu rīkoties tāpat kā strausiem, kas, briesmām tuvojoties, apslēpj galvu smiltīs. Bet vai ar to viņi briesmas novērš?

30.000 franku 1938 gadā un tagad

KĀ ŽORŽS DIAMELS ATTĒLO IKDIENU FRANCIJĀ

Dzīves apstākļus Francijā, kas pa daļai radušies streiku dēļ un savukārt veicina turpmākos streikus, spilgtāk nekā žurnālistu ziņojumi attēlo daudzinātā franču rakstnieka, Francijas akadēmijas locekļa Žorža Diamela stāsts „Aizstājēji produkti".

Diamels apraksta franču ierēdni Greguāru, kas negaidīti saņēmis atpakaļ 30.000 franku, ko viņš 1938. gadā aizdevis draugam un pēc tam norakstījis zaudējumos.

— Greguārs ar karalisku kustību uzmeta uz galda aploksni ar naudu. Marselīna bija tik saprātīga, ka tūlīt iegrūda to atvilktnē. Bet Greguārs teica: „Ar to naudu nerēķināsimies. Tas ir tīrais ieguvums. Sagādāsim bērniem prieku. Iesākumam es nopirkšu viņiem velosipedus."

Marselīna sarauca uzacis, un viņas pierē parādījās dažas grumbas. Tad viņa nomurmināja: „Bērni tieši vakar teica, ka ir pilnīgi neiespējami veikalos sameklēt velosipedus."

„Ko tas nozīmē?" atklātās dusmās iesaucās Greguārs. „Es ik dienas uz ielām redzu tūkstošiem divriteņu. Kāpēc tad es nevarētu nopirkt tos saviem bērniem? To mēs vēl redzēsim! Es stāšos pie šīs lietas jau rīt."

Un Greguārs visu nākamo dienu skraidīja pa Parīzi. Viņš atgriezās dusmu savilktu muti. — „Bērniem bija taisnība. Veikalos nav iespējams nopirkt ne vienu vienīgu velosipedu. Bet es nepadošos! Rīt atkal turpināšu medības!"

Kad Greguārs nākamajā vakarā atgriezās mājās, viņa galva bija nodurta.

„Vēl varētu meklēt melnā biržā," viņš atzinās, — „bet tā izeja ir riebīga. Tad es labāk no divriteņiem atsakos. Bet es domāju, ka mēs varētu nopirkt bērniem kaut ko praktisku. Varētu, piemēram, sagādāt viņiem jaunas drēbes, nejautājot, cik tās maksā."

„Mīļais Greguār," nopūtās Marselīna, „tu, kā parasti, dzīvo mākoņos. Jaunas drēbes bērniem! Tad taču būtu vajadzīgas kartes . . ."

„Nu jā. Bet vai tad viņiem nav tās kartes vai punkti, vai kā nu to sauc . . ."

„Šie punkti jau sen iztērēti nepieciešamiem sīkumiem. Virsdrēbēm vajadzīgas īpašas iegādes kartes un šogad mums nav tiesības tās vēlreiz pieprasīt."

„Tad nopirksim viņiem apakšveļu. Vēl jau kādiem punktiem jābūt."

„Mums ir vēl tik daudz punktu, lai katram iznāktu kabatas lakatiņš un kakla saite . . ."

„Nu tad . . ."

„Jā — ko tad?"

„Tad lai visi labie plāni iet pie velna! Es iekārtošu zēnu istabā bibliotēku. Es likšu uztaisīt plauktus." — Greguārs devās pie galdnieka. Kad viņš atgriezās no šīs ekspedīcijas, viņa seja bija saniknota vairāk nekā jebkad. — „Tas ir gluži neticami!" viņš sauca. „Es biju pie Latrūna, kas strādājis mums jau neskaitāmas reizes. Viņš pacēla rokas pret debesīm un sauca, ka neesot vairs koku, neesot vairs strādnieku, ka viņš esot gandrīz viens, ka viņš labprāt pieņemtu manu pasūtinājumu, bet nevarēšot sākt strādāt agrāk kā nākamajā gadā, un arī tikai tad, ja jaunajā gadā piešķiršot kokus."

Nākamajā dienā Greguārs rakstīja vēstules. Viņš gaidīja atbildes, bet ilgi tās nenāca. Beidzot viņš saņēma dažas vēstules un skaļi sauca: „Tas tomēr ir par traku! Es rakstīju būvuzņēmējiem Ermonvilā un jautāju, vai tie nevar salabot mūsu namiņu uz laukiem. Tagad nav vairs šaubu. Šodien ir pilnīgi neiespējami namiņu salabot. Jumtu nevar labot. Dakstiņi nav dabūjami. Izlietni nevar iebūvēt. Nav materiāla. Krāsotājam nav krāsu. Viņš taisās slēgt savu darbnīcu. Es rakstīju arī dārzniekam, vai viņš nevar sakārtot dārzu. Tas arī neesot iespējams.

Marselīna uzsmaidīja: „Ej uz kino!"

„Nē, kino es nevaru ciest!"

„Tad iesim uz teātri!"

„Nē — tagad nē! Vēlāk, kad vairs nebūšu tik drūms."

„Jā — nu tad ieguldi to naudu kaut kur."

„Lieliski! Krājkasē, lai bērni varētu izlietot šo naudu vēlāk. Bet es jau par to domāju. Nelaime tikai tā, ka bankas tāda veida noguldījumus nepieņem. Toreiz, kad es aizdevu Debefam šo naudu, es par to būtu varējis nopirkt zemnieku mājas vai vismaz trīs labus zirgus. Par to naudu, ko viņš man atdevis, nevaru dabūt ne pusi zirga. Un pēc vēl pusgada es nevarēšu nopirkt ne zirga ēnu. Ko lai es daru?"

„Iesim uz restorānu," jautri iesaucās Marselīna.

„Nē — tur es viņdien biju kopā ar Beržēru." atzinās Greguārs. „Nē — tad labāk ēdīsim kārtīgu brokastu mājās."

Tā arī notika. Nākamajā svētdienā visa ģimene sēdēja pie brokasta galda un Greguārs izvilka no kabatas mazu grāmatiņu ādas vākos. Viņš lūdza visus klusēt un nolasīja rindkopu, kas attēlo, ko darīja Robinsons Krūziņš, kad viņš vientuļā salā atrada naudas lādi: „Es smaidīju, kad ieraudzīju naudu un iesaucos — Māņu māns! Viltīgais metall, tu manās acīs esi nicināms! Kur gan tevi var lietā likt? Tu neesi pat tā vērts, lai es noliektos tevi pacelt. Viens vienīgs nazis man būtu vērtīgāks par visiem Krēza dārgumiem. Tad paliec, kur esi . . ."

Austrija-dadzis kominforma miesā

(Turpinājums no 1. lpp.)

tallstrādnieku, kas arī pēc pus dienas streika atgriezās darbā. Komūnistu solītā „strādnieku demonstrācija visas nācijas mērogā" bija galīgi paputējusi.

Gan arī vēl oktobra beigās nerimās runas par iespējamu kaut kāda veida komūnistu „puču", piemēram, ar krievu palīdzību pārņemot iekšlietu ministriju Vīnē. Tāpat no krievu puses atskanēja draudi, ka tie vairs „necietīšot" ministru Grāfa un Helmera „provokātīvās runas" krievu joslā.

Bet visi „puča" draudi arī palikuši tikai draudi, un vispārīgie uzskati ir tādi, ka pat gadījumā, ja komūnisti mēģinātu ierasties Vīnē ar kādām bruņotām „fabriku sargu" vienībām un izdarīt „tautas demonstrācijas", valdība ir pietiekami stipra, lai bez grūtumiem tiktu ar komūnistu vājajiem spēkiem galā. Briesmas varētu draudēt tikai tad, ja krievi vēlētos nopietnus sarežģījumus un nolemtu komūnistus atbalstīt tādā mērā, kā tas noticis Berlīnē. Bet liekas, ka krievi tik bīstamus asumus Austrijā radīt negrib.

Vīnes sabiedroto kontrolpadomes nesenā trīs gadu pastāvēšanas jubilejā austriešu komūnistiem atgādināja, cik nesekmīgs bijis viņu darbs šais gados, salīdzinot ar kaimiņzemju komūnistiem. Pirms trim gadiem Vīne bija pilnīgā krievu kontrolē. Komūnistisks iekšlietu ministrs cītīgi „tīrīja" policiju un organizēja komūnistu aģentu pulkus. Likās droši, ka Austrija sekos paraugiem, kas kļuvuši tik pazīstami ar „tautas demokratiju" markas apzīmējumu.

Bet, kad jaundibinātās sabiedroto kontrolpadomes aizsardzībā notika brīvas vēlēšanas, komūnistus sakāva. Viņi zaudēja iekšlietu ministra posteni un vispār nesamērīgo daļu valdības amatos, paturot vienīgi vienu — enerģijas ministra posteni. Kopš tā laika Austrijas valdība pastāvīgi pieņēmusies stiprumā, sasniedzot stāvokli, ko raksturojis „Daily Mail" korespondents.

Sākumā UNRRAs un vēlāk Maršala plāna organizācijas atbalstīta, Austrijas valdība sabiedroto „kontroles nolīguma" aizsardzībā, ne vien novērsusi bada draudus, kas savā laikā biedēja austriešu tautu, bet guvusi atzīstamus panākumus saimniecības atjaunošanā, izpelnīdamās kominforma valdību sīvu ienaidu. Tādēļ novērotāji paredz, ka austriešu komūnisti tomēr arvien no jauna, pēc rīkojumiem no augšas, mēģinās jaukt Austrijas saimniecības dzīvi.

DM

GROMIKO ORDENIS, BET MALIKAM IZDEVUMI

„Par ļoti sekmīgu diplomātisku darbu" Augstākā padome piešķīrusi Padomju Savienības pastāvīgajam delegātam pie Apvienotajām Nācijām Andrejam Gromiko Sarkanā karoga ordeni. Publicējot šo ziņu, UP piebilst, ka Gromiko „ļoti sekmīgi" izlietojis savas veto tiesības vairāk nekā 20 reižu.

Libanonas delegātam, ko sauc par Maliku, tāpat kā vienu padomju pārstāvi, šinīs dienās radušies lielāki izdevumi. Būdams sociālās komisijas priekšsēdis, viņš apsolījis 58 personām sarīkot dineju, ja komisijā vienā dienā izdosies pieņemt divus cilvēka tiesību deklarācijas pantus. Tāds brīnums noticis pirmdien. Apbruņojies ar pulksteni un veseri un ierobežojis runātāju laiku uz 10 minūtēm, Maliks tiešām panāca divu pantu pieņemšanu „vienā dienā", bet komisijas locekļi — dineju.

NZ

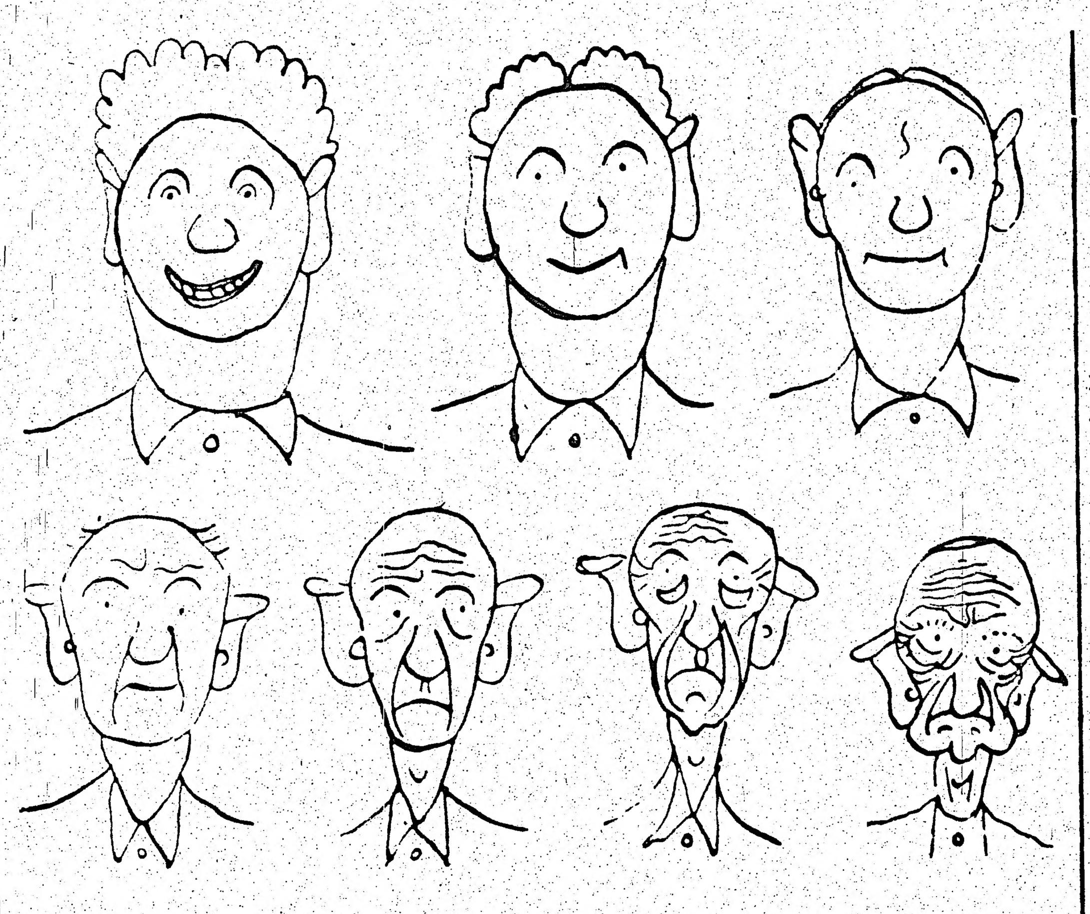

DP gaida izceļošanu

Emigrācijas jautājums Anšlava Egliša attēlojumā.

Nevis ģenerālstreiks, bet „darba pārtraukums"

Par spīti militāro valdību, apvienotās angļu un amerikāņu joslas vācu pārvaldes iestāžu, dažu partiju un citu grupu brīdinājumiem un nosodījumiem, apvienotās joslas arodbiedrību padome palika pie sava lēmuma — izsludināt angļu un amerikāņu joslā 24 stundu ģenerālstreiku, lai protestētu pret pašreizējiem saimniecības apstākļiem un mēģinātu panākt savu prasību ievērošanu.

Ģenerālstreiks sākās naktī uz piektdienu. Arodbiedrību padome streika dalībnieku skaitu iepriekš vērtēja uz 12 miljoniem.

Streika jautājumu pirms arodbiedrību galīgā lēmuma trešdien vēl apsprieda apvienotās joslas saimniecības padome, izceļoties asām debatēm, pie kam sociāldemokrati pieprasīja administrātīvā direktora Pindera un saimniecības direktora Erharda atkāpšanos. Neuzticības izteikumu tomēr noraidīja. Sociāldemokratu ierosinājuma iemesls bija šo amatpersonu nostāšanās pret streika lēmumu un atteikšanās, saskaņā ar arodbiedrību 10 punktu programmu, izsludināt apvienotajā joslā „saimniecisku izņēmuma stāvokli", jo tā sekas būšot vienīgi pircēju pānika.

No arodbiedrību vadības puses bija paskaidrots, ka īstenībā notikšot nevis ģenerālstreiks, bet tikai demonstrātīvs „darba pārtraukums".

St, M, BB, NZ, AZ

Nogaidīšanas periods beidzies

(Turpinājums no 1. lpp.)

jau tik tālu izdebatēts, ka grūtumi tā galīgā izstrādāšanā vairs nav gaidāmi. Lielie jautājumi, par kuriem ir galvenās austrumu un rietumu domstarpības, — Berlīne, Vācija, atomenerģijas kontrole — joprojām paliek atklāti, bet ja rietumi būs politiski un militāri nostiprinājušies, var sagaidīt, ka arī šais jautājumos drīzāk varēs rast atrisinājumu.

„Nervozais nogaidīšanas periods, kā redzams, ir beidzies, jo tas nevarēja turpināties bezgalīgi," norādīja „Times", izceļot, ka Etlija paskaidrojumos izpaudusies tik cieša pārliecība par jaunā pakta labajām izredzēm.

BBC komentātors Kristofers Dilks Ziemeļatlantika aliansi apzīmēja par vienu no vēsturiski izcilākajiem notikumiem, kuru nozīme aktuālās politikas plūdumā bieži paiet atklātībai garām pilnībā nenovērtēta. Vēstnieku apspriedēm par paktu, cik zināms, sekos formāla septiņu valstu konference, domājams—janvārī un arī Vašingtonā. Vēl nav izlemts, kādas citas valstis aicinās piedalīties paktā, bet skaidrs gan tas, ka par Rietumvācijas iesaistīšanu šādā militārā paktā nevar būt runas.

Paktam jānodrošina Rietumeiropai arī militārā palīdzība, jo ar Maršala plāna saimniecisko palīdzību vien nepietiek. Ziemeļatlantika pakts gan prasīs no ASV uzņemties ne vien īslaicīgas saimniecības, bet arī ilgstošas militāras saistības pret Rietumeiropas nācijām, līdz ar to atkāpšanos no dažām vecām ASV tradicijām. „Eiropas smaguma centrs sāk pārvietoties," izteicās komentātors. „Līdz pavasarim jaunais pakts, paredzams, būs jau ratificēts, un tad var cerēt, ka arī Vācijas problēma būs turvāk atrisinājumam."

BBC, DM, St

Pārvedot mums naudu pa pastu, neaizmirstiet uz pārveduma talona otrā pusē atzīmēt, par ko Jūs maksājat.

DAŽOS VĀRDOS

Komūnistu partija Argentīnā izsludināta par nelegālu. Slēgti visi tās biroji un nodaļas un biedriem pavēlēts izbeigt darbību.

Grāfs Sforca, Italijas ārlietu ministrs, tuvākā nākotnē satiksies ar franču ārlietu ministru Šumānu Dienvidfrancijā, lai apspriestos par piedalīšanos Briseles paktā un tuvāku attieksmju nodibināšanu abu valstu starpā.

60 proc. kalnraču Francijā atjaunojuši darbus. Ogļu produkcija gan vēl sasniedz tikai vienu trešdaļu no agrākās.

Hjalmars Šachts atsaucis ziņas, it kā viņš bēguļodams izvairītos no apcietināšanas, pēc tam, kad atcelts denacifikācijas tiesas lēmums par viņa pilnīgu attaisnošanu. Šachts patlaban atrodas Lejaszaksijā.

Civilās aizsardzības likumprojektu, ko publicējusi britu valdība, un kas rēķinās arī ar atomieročiem, paredzams, pieņems nākošā gada sākumā.

Kanādas ministru prezidents Mekenzijs Kings atkāpsies no amata 15. decembrī, oficiāli paziņots Otavā.

Profesors Pikārs pēc viņa dziļjūras gondolas sabojāšanās, savā ekspedīcijas kuģī „Scaldis" ieradies Dakarā, kur atstās bojāto niršanas ierīci. „Scaldis" atgriezīsies Antverpenē.

8000 ugunsgrēku izcēlušies Anglijā viena gada laikā neuzmanīgu smēķētāju dēļ, bet 2000 gadījumos vainīgi bijuši bērni, kas rotaļājušies sērkociņiem.

Par pretkomūnistu cietoksni Dienvidaustrumāzijā Lielbritanija paredzot izveidot Siāmu, piegādājot tai ieročus, dzelzceļu materiālu un citādi to atbalstot.

30.000 jaunu DP pa vasaru pieradušies klāt nometnēs Vācijā, Austrijā un Italijā, galvenokārt bēgļi no Polijas, Dienvidslavijas, Ungārijas, Čechoslovakijas un Ukrainas, ziņo IRO Ženēvā. Bez tam starp aprīli un septembri atbalstu emigrācijai vai repatriācijai lūguši 50.000 bēgļu.

1 kg cukura par 33 markām varēšot dabūt jaunajos padomju joslas „komercveikalos". Līdzīgas arī pārējās cenas.

PIRMOREIZ PRET SATELĪTIEM

Apvienotō Nāciju Politiskajā komisijā pēc 16 dienu garām debatēm ar 48 pret 6 balsīm pieņēma četru valstu — ASV, Lielbritanijas, Francijas un Ķīnas rezolūciju, kas nosoda iejaukšanos citu valstu lietās un aicina Dienvidslaviju, Bulgāriju un Albāniju izbeigt grieķu nemiernieku atbalstīšanu. Četras dienas Politiskajai komisijai nācās noklausīties satelītu, īpaši Dienvidslavijas pārstāvja Dr. Beblera garās runas, kurās visiem līdzekļiem mēģināja aizkavēt balsošanu. Tad, pēc rietumu ierosinājuma, Politiskā komisija nolēma ierobežot runātāju laiku uz 10 minūtēm. Kad par to nobalsoja, Dienvidslavijas delegāts Dr. Beblers lūdza šo lēmumu neattiecināt uz Padomju Savienību, Dienvidslaviju un Čechoslovakiju. Par lielu pārsteigumu pārējo valstu delegātiem, padomju pārstāvis izteicās pret dienvidslava ierosinājumu, piezīmējot, ka viņš nav pilnvarots runāt Padomju Savienības vārdā. Politiskā komisija līdz ar rezolūcijas pieņemšanu nolēma uz vienu gadu pagarināt arī Balkānu komisijas darbu.

Pēcpusdienas sēdē Politiskā komisija apsprieda padomju ierosinājumu par visu svešo armijas vienību atvilkšanu no Grieķijas. Bez iebildumiem pieņēma pirmo pantu, kas paredz, ka Grieķijai jānodibina diplomātiskās attieksmes ar Dienvidslaviju, Bulgāriju un Albāniju.

Grieķijā šonedēļ gaidīja ministru prezidenta Sofulisa kabineta demisiju. Pēc karaļa Paula lūguma, valdība trešdien tomēr nolēma pildīt savas funkcijas arī tālāk, iekām nebūs beigusies Apvienōto Nāciju pilnsapulce.

BBC, St.

Komūnistu ofensīva Ķīnā turpinās

Ķīnas komūnistiem otrdien izdevās jauns iebrukums maršala Čangkaišeka armijas aizstāvēšanās līnijās. No trim pusēm ielenkta Sučova. Uzbrukums virzās tālāk pret Nankingu. Nacionālās valdības stāvoklis dienu no dienas kļūst kritiskāks. Nankingā izcēlušies nemieri. Pūlis izlaupījis un izdemolējis vairākus veikalus, kāpēc iestādes izsludinājušas pilsētā iziešanas aizliegumu naktīs. Amerikāņu laikrakstu korespondenti ziņo, ka situācija Nankingā ir izmisīga. Stāvokli vēl vairāk pasliktina tas apstāklis, ka dzelzceļnieki un taksametru šoferi izsludinājuši streiku, prasot palielināt rīsa devas.

Ziemeļķīnā, Džeholas prov., komūnisti piespieduši bēgt nacionālās valdības piekto armiju, kas zaudējusi apmēram 12.000 gūstekņu. Piektā armija skaitījās elitē karaspēks, un to bija apmācījuši amerikāņi. ASV militārais personāls no Pekingas pārcēlies uz Nankingu. Šanghajas garnizonam izsludināts trauksmes stāvoklis.

Ķīnas vēstnieks Vašingtonā uzsācis sarunas ar amerikāņu valdības iestādēm par pastiprinātu Savienoto Valstu saimniecisku un militāru palīdzību. Par šo pašu jautājumu Parīzē apspriedies Ķīnas sūtnis Francijā ar ārlietu ministru Maršalu.

Raibā pasaule

• ASV Kentakijas štatā ir kāds neliels ciems „Astoņdesmitastoņi". Saskaitot nesenās prezidenta vēlēšanās nodotās balsis, izrādījās, ka „Astoņdesmitastoņi" ciemā par Trumenu nodotas 88 un par Djuiju — 88 balsis! (Reuter)

• Amerikāņu ziepju fabrikantu Džimu Bateru uzņēmuma naktssargs kādu rītu brīdināja nebraukt uz māju ar auto, jo ceļā notikšot nelaime. Baters nosūtīja uz pilsētu šoferi vienu pašu. Pēc stundas no policijas pienāca ziņa, ka auto uz kādas dzelzceļa pārbrauktuves sadūries ar lokomotīvi un šoferis nogalināts. Naktssargs paskaidroja, ka nelaimi viņš iepriekšējā naktī nosapņojis. Baters uzdāvināja savam dzīvības glābējam kalpotājam 10.000 dolarus un tūliņ to atlaida, jo viņa uzņēmumā nevajagot „sapņotāja naktssarga". (SP)

• Ja suns rej, tad tas ir miera traucējums, vienalga, vai suns pieder slavenai kino zvaigznei vai pašam prezidentam, atzina Vašingtonas tiesnesis Preskots, uzdodams kādas suņu audzētavas īpašniekam rūpēties par savu audzēkņu labāku uzvešanos. Vairāki no apmēram 70 suņiem, kā tiesā taisnodamies paskaidroja suņu audzētājs, pieder Vinstonam Čerčilam, Henrijam Vollesam un Marlēnei Ditrichai. (AP)

• Kādai Parīzes civiltiesai šajās dienās bija jāizšķir, vai papagailis drīkst saukties „Hitlers", vai nē. Kāds namīpašnieks žēlojās, ka vecāka jaunkundze viņu uztraucot ar to, ka glaudīgā balsī vai simts reižu dienā savam papagailim vaicājot: „Hitler, vai tu gribi ēst? — Hitler, mans saldais, vai vēlies kaut ko dzert? — Vai mans mazais Hitlers beidzot izgulējies?" Jaunkundze paskaidroja, ka papagaili tā nokrustījusi, lai Francijas okupācijas laikā izsmietu toreiz vēl vareno Hitleru. Tagad putns, diemžēl, vairs nevienā citā vārdā neklausot. Tiesa smiedamās „Hitleram" atstāja tā vārdu. (WE)

Šoferis Kēlers Bāzelē, benzīna tvertnes tuvumā neuzmanīgi smēķēdams aizdedzināja sev mēteli. — Šoferis mēteli ātri meta projām un tas uzkrita uz kāda iejūgta zirga astes; zirgs ar degošo mēteli sāka skriet, mētelis uzkrita siena sainim, kas aizdegās. Uguns izplatījās uz tuvumā esošo šķūni un citām ēkām, līdz beidzot aizdegās arī sākumā minētā benzīna tvertne. Viss, protams, sadega. (PRD)

IEPRIEKŠĒJĀS KRUSTVĀRDU MĪKLAS ATRISINĀJUMS

Līmeniski: 1. Trans. 5. Atika. 10. Auce. 11. Ovālas. 12. UNO. 13. Āre. 14. Dēļi. 15. Vīt. 16. Scēna. 18. Iz. 19. Agāti. 21. Simā. 23. Alus. 24. Vaba. 27. Arka. 30. Atoli. 32. Ed! 34. Elija. 35. Āte. 36. Rīti. 39. Eja. 40. Sol. 41. Mīna. 43. Sakas. 44. Basas. — Stateniski: 1. Tauva. 2. Runīga. 3. Acot. 4. Nē. 5. Aveni. 6. Tad. 7. Ile. 8. Kāļi. 9. Asīze. 11. Orcs. 13. Acis. 16. Strūre. 17. Amata. 20. Ala. 22. Abo. 24. Vājā. 25. Altona. 26. Mēris. 28. Klēts. 29. Alija. 31. Ielas. 33. Dimā. 35. Asis. 37. Tak. 38. Ina. 42. Ma (masurija).

Izlasot A. Ceichnera brošūru

Austrālija,

katrs gūs objektīvas ziņas par šī tālā kontinenta dabu, dzīves standartu un nākotnes iespējām. Cena DM 1.50. Pieprasiet nometņu grāmatnīcās. Vairumā Latvijas apgādā, Günzburg/Do., Marktplatz 25.

SATIKŠANĀS AR PADOMJU BRUŅU MAŠĪNĀM

ACULIECINIEKA STĀSTS PAR LIEPĀJAS PĒDĒJO DIENNAKTI

Raksta autors 1945. g. 8. maijā rītā, klīzdams pa Liepājas ielām, sastop smago mašīnu, kas ļaužu pilna dodas uz ostu. Mašīna ceļā satiek seržantu, kas pajūgā sēd uz kastes. Seržants prasa, kur smagais auto dosies, un saņem atbildi — uz ostu.

Tuklais seržants uz savas kastes ratos sakustējās.

„Ko, mīliši! No tiesas? Vai nevar līdzi?"

„Kāp iekšā!"

Seržants saslējās it kā grasīdamies celties, tad atsliga atpakaļ uz kastes.

„Nē," viņš teica. „Nevar, mīliši."

„Kāpēc nevar, trakais? Brauc! Varbūt, vēl tiksim kādā kuģī. Flotes vienības tomēr mēģināšot tikt uz angļu ieņemtajām ostām."

Likās, ka lielas ciešanas piepeši iezīmogotu seržanta apaļo seju. „Nevar," viņš žēli atkārtoja un paraudzījās uz kasti. „Vesela kaste šņabīša. To nevar atstāt."

Kā vēlāk izrādījās, šis vīrs bijis viens no daudzinātākajiem Liepājas kantīņu meistariem, kas līdz pat pēdējam brīdim vienmēr gluži neticamā kārtā spējis papildināt ātri sīkstošos dzērienu krājumus. Tagad, kad viņa sirdsapziņa cīnījās ar tieksmi glābties un ar tieksmi glābt grūti izcīnīto degvīna kasti, liktenis nāca talkā.

Viens. Vēl viens! Spalgi, skarbi, sausi, itin kā turpat aiz stūra, itin kā pārdabiski skaļi noskanēja šāvieni.

„Dod to kasti šurp!"

Vienā rāvienā kaste un tās sargātājs bija pārrauti mūsu automobilī. Šāvieni atkārtojās. Nebija vairs šaubu, ka šauj tepat ļoti tuvu, Liepājas ielās. Troksnis atsitās un atbalsojās namu sienās.

„Vaņka . . ." drusku nobālējis iečukstējās vīrs, kas stāvēja man blakus.

„Varbūt tikai mūsu pašu komūnisti," mierināja garais Valentīns, kas viens pats raudzījās pāri visu pārējo galvām un mašīnas šofeŗa kulbas jumtam.

Priekšējais automobilis ar vācie-šiem iedūcās un aizgriezās aiz stūŗa.

„Brauc!" pār kulbas malu izliecies, sauca kaprālis mūsu mašīnā.

Klusumā, kas sekoja šai komandai, dzirdējām, ka starters sausi un graboši iečerkstas. Iečerkstas vēlreiz. Trešo reiz. Kaut kas nebija kārtībā. Motors nedarbojās.

Satraukums būtu sāpīgs, ja resnais kantīnes seržants, šai brīdī neliektos pār malu un neuzsauktu mazam puikam:

„Ej, puišel, paklau! Vai tu negribi zirgu? Ņem manu zirgu un ratus. Es tev tos dāvinu."

Mazais — labi jo astoņus gadus vecs vīrelis — bailīgi atkāpās, iebāza pirkstu mutē un savilka seju uz raudāšanu. „Es negribu . . ." viņš ieņaukstējās. „Es negribu zirgu. Gribu auto."

Veceņu bars kā grūstošs vilnis saklupa ap auto un puišeli, kas negribēja zirgu. „Dodiet man! Dodiet man!"

Nebija brīnums, jo jau vairākus mēnešus zirga gaļa Liepājā bija kaut kas līdzīgs gardumam. Bet seržants bija ieņēmis galvā, ka zirgs jānodod puikam.

„Ņem gan, puišel," viņš lūkoja pārliecināt vecenu baru. „Ņem gan. Tas ir dikti labs zirdziņš."

Mūsu auto beidzot sakustējās, un tā vēl šodien nevaru pateikt, kas īsti mantoja seržanta zirgu. Trakā ātrumā mēs, viens pie otra turēdamies, drāzāmies Liepājas kaŗa ostas virzienā. Arvien biežāk ap mums saka skanēt šāvieni.

Tirdzniecības osta šķita kā izmirusi. Jaunliepāja otrpus vecajam tiltam tāpat.

„Mēs, protams, neziņām, vai tiksim prom," tagad man skaidroja Valentīns, „bet ir ziņas, ka mazie vācu kaŗa kuģīši atstās kaŗa ostu un, pretēji kapitulācijas noteikumiem, lūkos izlauzties līdz angļu okupētajām ostām Šlezvigas-Holšteinas piekrastē. Ja mums laimējas, varbūt vēl tiekam uz kāda virsū."

Jā. Ja mums laimējas.

Tuvodamies kaŗa ostas rajonam, redzējām arvien vairāk ceļmalā pamestu vācu automobiļu. Dīvaina kārtā tie gandrīz visi bija sagriezti ar priekšgaliem Liepājas virzienā.

Piepeši vairāki, kas atradās pašā priekšā un braukdami skatījās pāri šofeŗa kulbai, saliecās, it kā meklētu aizsegu. Kaŗa laikā iebidīta kustība pārvērta visu cieši saspiesto vīru valni automobilī par vīni, kas noplaka zem kulbas limeņa.

Kas tur bija?

Mašīnai tālāk drāžoties, neskaidri, itin kā miglā redzēju trīs sarkanarmiešu bruņotās mašīnas, kas devās pretējā virzienā.

„Kāpēc tās mūs neapturēja?"

Jautājums palika neatbildēts tāpat kā daudzi citi jautājumi šai chaotiskajā dienā.

Un tad bijām kaŗa ostā.

Kanālis gulēja zils un rāms aiz priežu stumbriem un dzeltenīgi zaļganā krasta. Kad šoferis iegrieza mašīnu vesela pulkā citu smago un vieglo automobiļu, kas bija pamesti priedēs pāri krasta klajumam skrējā cilvēki no iepriekšējās mašīnas. Pie steķa soļus divi simti no mums stāvēja melni pelēks vācu mīnu trāleris ne lielāks par tiem tvaikonīšiem, kas Rīgā uzturēja satiksmi ar Pārdaugavu. Uz klāja stāvēja vācu kaŗavīri saspiedušies plecu pie pleca tikpat cieši, kā mēs bijām saspiedušies automobilī. Vīrs pie vīra stāvēja arī kāpnēs uz komandtiltiņu, viens otrs jau rāpās mastu vantīs, bet pa krastu vēl skrēja vairāki citi, kas gribēja tikt līdzi. Vīri no tās mašīnas, kas bija iegriezušies priedēs tieši pirms mums, pašlaik tikai tuvojās krasta klajumam, bet mēs drudžaini lēcām no sava auto un arī sākām doties uz krastu.

Kāpēc tie vīri tur lejā uz steķa sāka plātīties rokām?

Vēl nebijām ne līdz klajuma augšmalai, kad jau redzēju, ka starp kuģi un steķiem plešas zila ūdens plaisa. Tŗāleris atstājās no malas, kuģis aizbrauca. Tie, kas palika malā, veltīgi plātīja rokas un kaut ko sauca. Bet mēs jau arī bijām malā.

(Turpinājums sekos)

Ilona Leimane

Pulksteņi

Pulksteņi tornos
Sākumu zvana un galu,
Laiks projām joņo
Kā putns gar debesu malu.

Kāds pēkšņi aiziet,
Kāds piepeši iesāk dzīvot, —
Viss mainās un paiet,
Gar acīm mānīgi plīvot.

Šķiet trūdu smarža
Ik mirklim nopakaļ vēdās,
Asiņu garža
Uz mēles, — sirds briedina bēdas.

Pulksteņi tornos
Sākumu zvana un galu,
Laiks projām joņo
Kā putns gar debesu malu.

— Tin ciešāk skavās
Mani un sēdz savā varā,
Lai rokās tavās
Sit pulksteni mūžus man garām! —

Parīzē, 1948. g. septembrī

Jumts virs galvas

— Kā esat apmierināti ar dzīvi?

— Vai, ko nu par dzīvi, ka tik jumts virs galvas . . .
(Saruna pie barakas stūŗa)

Jumts . . . Jā, to dažreiz var saukt arī par jumtu. Modes žurnālos parasti gan veidojumu virs sievietes galvas sauc par cepuri. Ar cepuri dāmas grezno galvu, lai patiktu citiem, patiktu sev, būtu interesantas, modernas un tā joprojām. Cepurei jābūt kā koncentrētam personības izpaudumam, kuŗu redzot, ikviens var nojaust, ka cepures nesēja apbalvota ar fantaziju, modes izpratni un šarmu. Ja latvieši saka — neskati vīru no cepures, tad par dāmām var droši teikt — noskati dāmu no cepures.

Bet . . . ir viens liels bet: — kas mūsu dīpīšu dāmām dos cepures, kādas nēsā Parīzē, Ņujorkā vai Stokholmā? Atliek vienīgi patīksmināties ar modes žurnālos redzamiem attēliem, lasīt aprakstus un dažreiz kinoteātrī nopūsties par dzīvi ar „jumtu virs galvas".

— Es gan nevaru saprast, kā var nēsāt modernu cepurīti, ja nav ne atbilstīga tērpu, ne frizūras — prātīgi atzīstas tautietes nometnē.

— Bet pagaidiet, kad tikšu jaunā dzīvē, būs viss — ir frizūra, ir cepure!

Kādus lēcienus spējīga veikt mode, redzam šajos attēlos. Vai tā atzīs pēc mēneša šos pašus veidojumus — grūti pasacīt. Taču arvien būs skatītāju uzmanība tam „jumtam virs galvas", kas redzams zīmējumā.

Mt. Mt.

Alfrēds Dziļums

≈ SĒKLIS ≈

NO STĀSTU KRĀJUMA „MISAS PLOSTNIEKI"

No Dzelzāmura līdz Zīļu salai plosti slīdēja vieglā gaitā, reti pieskardamies pie sēkļainajiem smilšu krastiem vai īsu brīdi uzķerdamies uz resnām zemūdens siekstām. Bet Zīļu salas pļavās Misa, untumaini mētādama sīkus ūdens burbuļus, izplūda platā sēklī. Ūdens straumes čalodamas novirzījās gar krastiem un pazuda biezā meldru mežā. Agros pavasaros, kad lejup mutuļoja Neretas un Vecmuižas mežu ūdeņi, plostnieki šai vietai viegli aizslīdēja pāri, bet kad pali noskrēja, tie lādēdamies klaigāja sēklī dienām ilgi.

Alfrēds Dziļums

„A — rī!" vīri kliedza aizsmakušām balsīm, tikko pirmās lāviņas sēdās uz cietajiem upes oļiem. Taču aizmugures plostus straume nesa pirmajai baļķu kravai virsū, dažkārt sagrūda tos kārtu kārtām, sarāva jūgus un saplosīja lāviņas. Tādēļ, tuvojoties bīstamajai vietai, vīri žigli lēca krastā, un atņemdamies ieara cietajā pļavu atmatā resnu, slaidu mietu, kuŗam izturīgā stiepulē bija piejūgti spēcīgie ūdens zirgi. Drīz vien garās plostu virtenes puslokā piegūla upes krastiem.

„Es jau domāju — vai Niks šovakar aizbrauks Zīļu salai garām!" garais Jukums aizsmacis kliedza.

Patiesi, Tīļu Nikolajs nosvieda ķeksi. Viņa acis jau sen slīdēja uz vakaru pusi, kur zem sārtā saulrieta debess, nepārskatāmo pļavu vidū, pacēlās uzkalna paugurs ar tumšiem ēku pudurīem. Bet viņš bija straujš un ātrs puisis. Viņš iecirta vārdus rāmajā pavasaŗa gaisā tāpat kā aso ķekša smaili valgajās krasta smiltīs.

„Nāc izbrauc, gudriniek! Vai tu gribi, lai es pārnesu plostu klēpī?"

Jukums mierīgi nolika lietas uz virsējiem baļķiem, uzvēla uz rokas vatēto jaku, paņēma apvazāto maizes kuli un lēnā gaitā cēla smagos ūdens zābakus krastā. Arī viņš pagrieza seju pret sauli, bet domāja gluži par citām lietām — vai aizstaigāt tos septiņus kilometrus līdz mājām, vai sakurt uguni tepat un nokrist tukšajā siena šķūnītī.

„Kā tu domā, Nik?"

„Kam mājas, tas var staigāt —" Nikolajs jau laipnāk atbildēja.

„Ak tā tu domā? Protams, protams. Tev dzirnavniece jau aiz muguras, mežinieces vēl priekšā. — Bet Elīna taču gaida tepat Zīļu salā. Palūk, vai viņa jau nestāv gatves galā un nemāj ar roku?"

Nē, Nikolajs vairs nedusmojās, arī viņš pavērās turp. Jukuma rāmo balsi visi pazina, pat Nikolajs neļaunojās, kad viņš, vārdus vilkdams, turpināja:

„Tā Elīna, tā Elīna! Kas to domāja, ka no tādas knīpas izaugs tik slaida meita. Nu jau šūpojas kā upes niedre sēklī. Arī balss čaukst un zan kā ūdens zālei. Tikai acis gul mežu tumsā. — Vai tu tā nedomā, Nik?"

Nē, Nikolajam nekad tik muļķīgi vārdi uz mēles nebija krājušies.

„Kā tas nākas, Nik, ka tu arvien pirmais uzsēdies Zīļu salas sēklī, hē, hē!?"

Nikolajs nokrita uz zemā siena šķūņa sliekšņa un strupi teica: „Kurini labāk uguni!"

Pa to laiku sanāca kopus arī citi vīri, nesdami maizes kules un mežā salasītus praulus, lai gaišāk sprakstētu ugunskurs un valodas. Taču visā garajā dienā bija radušies daudz jaunu notikumu un stāstu. Tikai garais Jukums, dauzīdams pret izkurtējušo ēkas sienu veco pīpi, brīdi nogrima sevī. „Dievs zina, ko tagad dara mana meitene — ?"

Bet plostnieki to dzirdēja.

„Lāpa bērniem kreklus," zinātāji smējās.

„Varbūt lāpa ar'!"

„Cik tev viņu īsti ir?"

„To kreklu — ? — Četri. Un katrā pa vienam zeperim!"

„Un visi puikas — ?"

„Visi."

„Kāds gudrinieks! Paaugsies un izspiedīs mūs no rindas!"

„Varbūt izspiedīs ar'!" Jukums tiešām lepojās ar saviem dēliem. Viņš nebija pārāk sen precējies, bet zēni radās ik gadus. Kartupeļu reizēm pietrūka, bet bērnu nē, tie sabira viens pēc otra sievas klēpī arvien skaļāk vēkšķēdami. Bet Jukums nebēdājās. Gan jau izaugs, izlidos paši ar saviem spārniem kā meža vanadzēni.

„Ko tu te katru vakaru lielies ar saviem puikām?" Nikolajs norūca. „Labāk piesvied vēl malku un liecies slīpi!"

Bet pats viņš vēl nedomāja garšļauku laisties. Viņš grozījās un nemierīgi bikstīja ugunskuru, it kā viņu būtu apsēduši nikni odu bari.

„Čūkst vien —" beidzot viņš izklaidīgi teica. „Būs jāpameklē kāda sausāka pagale —"

Nikolajs nemanot aizšļūca aiz melnās ēkas un neatgriezās. Tikai tumšā rasas sliede rādīja, uz kuŗu pusi iegrima Zīļu salas ciems . . .

„Tagad liksimies droši uz auss!" Jukums pagrūda zem galvas pērnās siena čužas un uzsvieda uz pleciem biezo jaku. „Rīta gaismā viņš mūs modinās . . . "

Ugunskurs pamazām apdzisa, vīri krāca, sacenzdamies ar zemes vēžiem, kas mežmalā sparkšķēdami ieaijāja rāmo pavasaŗa nakti.

Patiesi, citu rītu Nikolajs tiešām atgriezās laikā. Viņš piegrūda ar zābaka purnu pie garā Jukuma sāniem un skaļi uzsauca kā agri cēlies putns: „Slienies stāvus, ir laiks!"

„Ak tā?" Jukums pēkšņi uzslēja galvu. „Vai tu atnesi malku? . . ."

Bet Nikolajs negaidīja, kamēr vīri izberza miegu. Viņš gribēja no šīs vietas steigšus pazust, tādēļ viņš uzlēca uz lāviņām ar tādu sparu, ka baļķi iegrima ūdenī.

Naktī upes līmenis bija stipri cēlies. Dievs zina, vai Augškurzemē lijis spēcīgs lietus, vai dzirnavnieks atvēris aizsprostu. Plosti viegli līgodamies rāvās straumē kā nostāvējušies zirgi. Nikolajs tikai pavicināja balto ķekša kātu un ātri iegrima stāvajos Misas krastos.

Tad arī garais Jukums žigli posās no šķūņa prom. „Skat, kur Niks jau —! Laikam steidzas, lai vakarā tiktu līdz Sarkanajam krastam . . . Un tiks, pagāns!" Arī Jukums pamanīja augošo straumi, kas šorīt žigli izlocījās caur miglainajiem krastiem kā pelēkzilgans milzu zutis rasainā zālē.

Torīt vīri klaigādami ātri izbrauca cauri Briežu tiltam, veikli aizslīdēja gar Balkas lauciņiem, jo kāpjošais ūdens pārnesa plostus pār sēkļiem un siekstām kā mīkstā, drošā klēpī.

(Turpinājums sekos apm. 4 numuros)

J. Stendzenieks jau Dienvidamerikas rekordists!

LATVIEŠU REKORDISTA IERAŠANĀS — LIELS NOTIKUMS DIENVIDAMERIKAS SPORTA DZĪVĒ. — BEZ ATPŪTAS JĀBRAUC UZ PIRMAJĀM SACĪKSTĒM ARGENTĪNĀ

Jāņa Stendzenieka brauciens no Londonas līdz Santiago pielīdzināms filmai. Sākumā argentīnieši liedza atļauju braukt cauri viņu zemei. Kad šis jautājums izkārtojās, nebija vairs vietas lidmašīnā. Palīdzēja vienīgi Argentīnas gaisa flotes komandieŗa telegramma uz Londonu. Tikai 16. oktobrī Janka varēja sākt ceļojumu pāri kontinentiem un okeaniem. Par lidojuma gaitu visu laiku biju informēts, jo sazinājāmies ar radiogrammām. Ceļojums notika bez starpgadījumiem. Vispirms lidmašīna dažas stundas nosēdās Parīzē un pēc tam Madridē, kur vajadzēja pārnakšņot. Tālākais ceļš virzījās pāri Gibraltāram uz Dakaru, Afrikas krastā. Nākamā nosēšanās notika jau Natalā, Brazilijā, tikai 2 vai 3 gradu no ekvātora. Sekoja pusdienas Rio de Žaneiro un 19. oktobra pēcpusdienā četrmotorīgais milzenis nolaidās Buenos Airesas aerodromā. Tur mūsu sportistu sagaidīja viņa jaunā kluba Atletico Santiago divi direktori. Vienu dienu Stendzenieks atpūtās viesnīcā Buenos Airesas centrā, bet pēc tam uz turieni izlidoja Čīles vieglatlēti, lai iepazītos ar atbraucēju.

Arī viss tālākais turpinājās kā filmā. Jau 23. un 24. oktobrī Stendzeniekam vajadzēja aizstāvēt Atletico Santiago krāsas lielajās sacīkstēs pret bijušā Latvijas skriešanas rekordista Staņislava Petkēviča trenēto argentīniešu klubu Gimnasia Esgrima, lai noskaidrotu labāko vieglatlētu vienību Dienvidamerikā. Liktenis bija lēmis, ka šis lielās cīņas neizdevās redzēt, jo vajadzēja palikt Santiago, 1500 km no sacīkšu vietas. Stendzenieks savā pirmajā startā, 23. oktobrī, meta šķēpu 65,73 m, izcīnot ne vien uzvaru, bet sasniedzot arī jaunu Dienvidamerikas kontinenta rekordu. Līdzšinējais rekords bija 64,59 m. To 1941. g. sasniedza brazilietis Egons Falkenbergs. Čīles rekords ir 62,40 m. Vienlīdzīgās sacensībās mani trenētie puiši uzvarēja argentīniešus ar 234 pret 233 punktiem. Tas ir lielisks panākums, jo pērn Petkēviča vīri uzvarēja ar 46 un pirms 2 gadiem pat ar 62 p. starpību. Viss tas nozīmēja neizsakāmas gaviles Čīlē, jo Eiropā grūti iedomāties, ko šeit nozīmē uzvarēt nopietnās sacīkstēs. Šo notikumu svin, par to smej, raud un runās vēl ilgi, jo ilgi. Argentīnieši par Stendzenieka startu daudz uztraukties nevar, jo arī viņu vienībā diska mešanā uzvarēja latvietis Uke (41,24 m). Petkēvičs jau paspējis Buenos Airesā uzbūvēt māju, viņam ir savs auto un pēc sacīkstēm tas ielūdza Stendzenieku pie sevis vakariņās, skaidrā latviešu valodā pārrunājot visu, kas uz sirds. Petkēvičs Argentīnā ieradies 1942. gadā ar mazu koferīti pie rokas, bet tagad ar savām zināšanām un darbu ticis pie turības, izpelnoties popularitāti Dienvidamerikas sporta dzīvē.

27. oktobrī sagaidīju Stendzenieku Santiago aerodromā. Tagad viņš manās mājās atpūšas un viegli trenējas, lai 13. un 14. novembrī mestu šķēpu Čīles meistarsacīkstēs. Manu māju bombardē avīžnieki un fotografi. Stendzenieka pirmais attēls parādījās šejienes 60 lappušu laikrakstā „El Mercurio", kas iznāk 1 milj. eksemplāros. Tagad ar attēliem un aprakstiem pilni arī citi laikraksti un Jankas ierašanās šai kontinentā „iegrāmatota" uz visiem laikiem. Mazus grūtumus Stendzeniekam sagādā kalnu gaiss un karstā vasara, bet pie visa tā viņš drīz pieradīs.

Latvijas lasītājiem dažus vārdus grib pateikt arī pats Jānis Stendzenieks: „Esmu atkal citā pasaules malā. Pirmie iespaidi gluži labi un ceru, ka arī turpmāk veiksies pieņemami. Pirmajās sacīkstēs neko lielu nespēju parādīt, jo esmu apcepinājies, tomēr viens otrs brīnījās. Esmu vismaz ieguvis jau draugus, kam būs liela nozīme turpmākajās gaitās. Mīļi sveicieni visiem latviešu sporta ļaudīm Eiropā."

Santiago, 1. novembrī.

Edg. Laipenieks

„LATVIJAS" ABONEMENTS.

pasūtinot laikrakstu pa atsevišķiem eksemplāriem (līdz 3 eks. iesk.), maksā DM 3.— mēnesī + DM 0,50 par piesūtīšanu; pasūtinot kollektīvi vairāk par 3 eks. — DM 3.— mēnesī par eksemplāru; pasūtinot uz ārzemēm un maksājot Vācijā DM 3.— mēnesī + DM 0,80 par piesūtīšanu. Sludinājumi maksā DM 0,70 par vienslejīgas nonpareilles iespiedrindas aizņemto telpu. Darba meklēšanas sludinājumi par pusceņu.

Abonements pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama „Latvijai" (13b) Günzburg/Do., Bürgermeister-Landmannplatz 7.

Latvija iznāk trīs reizes nedēļā — otrdienās, ceturtdienās un sestdienās.

SLUDINĀJUMI

E. Junges
„BIŠKOPĪBAS PAMATMĀCĪBA"
pirmais izdevums izpārdots. Lai apmierinātu lielos pieprasījumus, decembra pirmajās dienās iznāks otrs iespiedums. Pieprasījumus lūdzu pieteikt līdz š. g. 25. novembrim L. RUMAKA grāmatnīcai: (13a) Nürnberg 2, Lager „Valka" (191)

Grāmata ir visvērtīgākā un patīkamākā svētku dāvana, tāpēc izmantojiet, ka,
izpārdodot
agrāk izdoto grāmatu atlikumu, varat iegādāties svētku dāvanām
par 90 feniņiem gabalā

V. Plūdona MAZĀ ANDULA PIRMĀS BĒRNĪBAS ATMIŅAS
J. Jaunsudrabiņa DEBESS UN ZEME
P. Klāna noveles SALGALES MADONNA
A. Kaugera MŪŽĪGS RITUMS
A. Sinepa MŪZIKA UN MŪZIĶI
Bez tam:
TRIMDAS RAKSTNIEKI I . . . . DM 4.80
TRIMDAS RAKSTNIEKI II . . . . DM 4.80
Grāmatas izsūta ar uzliktu pasta pēcmaksu, pieskaitot sūtīšanas izdevumus. Atkalpārdevējiem atlaide. (196)

Grāmatu apgāds
VILIS ŠTĀLS,
(13b) Kempten/Allgäu. Kaufbeurerstr. 27.

LATVIA
Latvian Newspaper
Published under EUCOM Civil Affairs Division Authorisation Number UNDP 196. Publisher and Editor: Kārlis Rabācs. DP Camp Kleinkötz near Günzburg/D. Printer: „Schwäb. Volksbl." Günzburg/D., Bgm.-Landm.-Pl. 7. Circulation: 4000. Published three times weekly. Editorial office: Günzburg/Do. Dominikus-Zimmermann-Str. 2.